

Stjørdal kommune

ÅRSRAPPORT 2022

Stjørdal kommune
30.03.23

Innholdsfortegnelse

1	Innledning - kommunedirektørens kommentar	4
2	MÅLOPPNÅELSE 2022 OG SÆRSKILTE FORHOLD	5
2.1	Visjon og verdier Stjørdal kommune.....	5
2.2	Vedtatte mål for 2022– resultatvurdering.....	5
2.2.1	Hovedmål.....	5
2.2.2	Særlig prioriterte mål for 2022:	6
2.3	Samarbeidet i Værnesregionen.....	7
2.3.1	oversikt samarbeidet i Værnesregionen	7
3	ØKONOMI.....	9
3.1	Hovedtall for driftsregnskap 2022 (tall i tusen kroner)	9
3.1.1	Selvkostområdene	10
3.2	Driftsresultat 2022 på ansvarsområder	11
3.2.1	Kommunedirektør, kommunedirektørens stab	11
3.2.2	Kommunalsjef økonomi og organisasjon.....	11
3.2.3	Velferd.....	12
3.2.4	Samfunn.....	14
3.2.5	Politisk.....	15
3.2.6	Værnesregionen.....	15
3.2.7	Finans	16
3.3	Inntektsutvikling	17
3.4	Kostnadsutvikling	18
3.5	Utvikling av kapitalutgiftene	19
3.6	Investeringer	20
3.6.1	Bevilgningsoversikt investering (tall i tusen kroner)	20
3.6.2	De største investeringsprosjekt på hovedkapitlene (tall i tusen kroner)	21
3.7	Fond.....	22
3.7.1	Saldo fondsmidler pr. 31.12 (tall i tusen kroner og løpende priser).....	22
3.7.2	Oversikt bundne fondsmidler pr. 31.12 (tall i tusen kroner)	22
3.8	KOSTRA - Finansielle nøkkeltall (3 siste år)	23
3.9	Bevilgningsoversikt drift (tall i tusen kroner)	24
3.10	Oversikt balansen.....	25
4	STJØRDAL KOMMUNE SOM ORGANISASJON	26
4.1	Organisasjonskart – administrativ organisering	26
4.2	Ansatte	26
4.2.1	Livsfasepolitikk	29
4.2.2	Sykefravær.....	29

4.3 Likestilling.....	30
4.4 HMS.....	31
4.4.1 Medarbeiderundersøkelsen 10-FAKTOR.....	32
4.5 Kvalitetsarbeid.....	32
4.5.1 Kvalitetssystem	32
4.6 Arbeidsmiljøutvalget	33
4.7 AKAN.....	34
4.8 Kompetansebehov og rekrutteringsutfordringer.....	34
4.9 Lederutvikling.....	35
5 SAMFUNN, MILJØ OG FOLKEHELSE.....	36
5.1 Befolkningsutvikling.....	36
5.2 Samfunnssikkerhet og beredskap Stjørdal kommune	37
5.2.1 Smittevern.....	37
5.2.2 Beredskapsplanlegging og aktivitet.....	37
5.2.3 Helsemessig beredskap.....	37
5.3 Klima og miljø.....	37
5.3.1 Klimagassutlipp – rapportering på klimabudsjett 2022 - 2025.....	37
5.3.2 Natur og grønnstruktur.....	43
5.4 FOLKEHELSE	43
5.4.1 Folkehelsearbeid	43
5.4.2 Medisinsk faglig rådgivning for helse- og omsorgstjenestene.....	44

1 Innledning - kommunedirektørens kommentar

Jeg starter med å si at vi er stolte av å ha levert på et meget godt nivå i 2022. En anerkjennelse for dette fikk gjennom å komme på 4.plass på Kommunebarometeret som er en rangering av Norge sine 365 kommuner. Dette skal vi ta med oss videre som en motivasjon i det videre arbeidet.

Kommunebarometeret – de 10 beste kommunene i 2022

Kommune	Rangering
Ulstein	1
Lier	2
Gjerdrum	3
Stjørdal	4
Horten	5
Oppdal	6
Kongsberg	7
Ås	8
Bjørnafjorden	9
Stange	10

Året 2022 ble også hos oss preget av krig i Europa. Rutiner for håndtering av pandemi måtte straks avløses med rutiner for å forberede oss på å ta imot flyktninger. Stjørdal kommune har aldri bosatt så mange flyktninger på ett år som i 2022. Revurdering og styrking av beredskapsplaner ble også aktualisert og gjennomført. Jeg vil benytte anledningen til å berømme det gode samarbeide med politiet, Forsvaret ved Værnes garnison og flyplassledelsen i året som gikk.

I 2022 gjennomførte vi en planlagt medarbeiderundersøkelse (10-faktorundersøkelse) som ga gode resultater. Vi hadde en score på litt over gjennomsnittet for landet, og tilbakemeldingene tyder på at strukturen etter omorganiseringen Vi2030 har satt seg og fungerer. Nå skal fokuset være på å forbedre arbeidsflyt, styrke samarbeide på tvers og ikke minst sikre at vi har en tilstrekkelig nærledelse etter en betydelig redusering av antall ledere gjennom Vi2030.

Litt om nøkkeltall

Regnskapet for 2022 viser en samlet omsetning (driftsinntekter) på kr 2 596 mill og et netto driftsresultat på kr 19,6 mill. Dette er en betydelig nedgang fra 2021 hvor netto driftsresultat var på hele 148 mill, Hovedårsaken til det relativt svake resultatet er en betydelig økning i kostnader pga juridisk bundne vedtak og ellers en økning i aktivitetsnivået. Vår evne til å prioritere ble satt på prøve i 2022 og dette forsterkes fremover. Dette er en operativ og pedagogisk utfordring vi sammen må jobbe med i 2023.

Kommunedirektøren vil avslutningsvis takke alle medarbeidere og politikere for det gode samarbeidet i året som har gått.

Stjørdal, 29. mars 2023

Tor Jakob Reitan
Kommunedirektør

2 MÅLOPPNÅELSE 2022 OG SÆRSKILTE FORHOLD

2.1 Visjon og verdier Stjørdal kommune

Vår visjon: Et godt valg for fremtida

Våre verdier: Annerledes – raus – aktiv - miljøvennlig

2.2 Vedtatte mål for 2022- resultatvurdering

2.2.1 Hovedmål

A: Ta hele kommunen i bruk, gjennom målrettet arbeid og tiltak som bidrar til vekst og tilflytting i alle dets lokalsamfunn.

For å lykkes med denne målsettingen, er det viktig at det arbeides kontinuerlig med å legge til rette for at det skal være attraktivt å bosette seg i alle lokalsamfunn. Spredning av veksten i folketall, og bedre utnyttelse av kommunal infrastruktur i alle deler av kommunen, bidrar til bedre kommuneøkonomi og lavere investeringsvolum. Demografien jobber litt i mot dette målet, men det setter bare høyere krav til gjennomføringen. Et viktig arbeidsredskap er Kommuneplanens arealdel som det har vært jobbet godt med i 2022.

B: Bygge en by i sentrum, gjennom fortetting, forsert og effektivt planarbeid, samt en utviklingsorientert holdning ovenfor næringslivet.

Planlegging og tilrettelegging for videre utbygging og utvikling av sentrum er en stor og viktig oppgave. Flere bolig-/næringsbygg er ferdigstilt i 2022. Reguleringsprosessen for utviklingen av Stjørdal stasjonsområde er i gang. Stjørdal kommune har som grunneier sammen med Bane Nor Eiendom arbeidet videre med utvikling av felles bolig- og næringsareal.

C: Ha orden i økonomien gjennom overholdelse av tildelte budsjetttrammer, uten innføring av eiendomsskatt, og levere gode tjenester innenfor disse.

Overholdelse av tildelte budsjetttrammer er en utfordrende øvelse. På en side må lovkrav og pålegg fra myndigheter følges opp med kostbare tiltak. Fra en uke til en ny kan vi få kostnadsøkninger som er vanskelig å ta inn i et årsbudsjett. På slutten av 2022 erfarte vi både større kostnadsøkninger enn forutsatt og budsjettert. Imidlertid fikk vi en rekordhøy skatteinntang. Begge forhold ga store budsjettavvik. Samlet fikk vi et positivt netto driftsresultat i tråd med budsjett på 19,7 mill. kr som utgjør 0,8 % av de samlede driftsinntektene. Måltallet for korrigert nettodriftsresultat er på 1,5%. Disposisjonsfondet til Stjørdal kommune var på 303 ved utgangen av 2022. Målkravet på 8% av driftsinntektene utgjør 208 mill.

D. Alle skal oppleve trivsel, trygghet, mestring og tilhørighet

Kommunen skal gjennom tjenestene vi yter sørge for at alle får leve gode liv – hele livet. Trivsel, trygghet, mestring og tilhørighet er viktig for den psykiske helsen, og faktorer vi drar med oss enten det er snakk om planlegging av en ny park, utforming av ei ny skole eller prosjekter for å aktivisere seniorer.

Et godt eksempel er det nye omsorgssentret for demente på Fosslia som åpnet i 2022. Her er det tilrettelagt for trivsel ved å skape en hjemmekoselig atmosfære hvor farger og materiale skal gjøre det enklere for beboere å orientere seg. Beboerne har tilgang til et topp moderne servicebygg med blant annet frisør, fotpleie og velværetilbud hvor de i trygge omgivelser kan oppleve mestring. En barneskole og en barnehage er sentrets nærmeste naboer, og barna inviteres aktivt inn i sentrets

sansehager. Det er lagt opp til en scene med et tilhørende atrium hvor barna kan opptre, spise lunsj og ha uteundervisning. Slik ønsker vi å skape mer «liv og røre», økt integrering på tvers av aldersgruppene og en tilhørighet til omverden for beboerne våre.

E: Stjørdal skal være en foregangskommune innen klima- og miljøtiltak.

Kommunedelplan for naturmangfold og del om klimatilpasning i kommunens klimaplan ble vedtatt i første kvartal 2022. Klima- og miljøkoordinator har vært i permisjon i 2022. Det videre arbeidet med kommunens klimaplan ble derfor satt på vente i 2022. Planen skal ferdigstilles i 2023.

Sist oppdaterte klimaregnskap for kommunens virksomhet og kommunen som helhet viser en nedgang i klimagassutslippene. Tempoet i utslippskutt må økes, dersom kommunen skal nå sine klimamål innen 2030.

Kommunen har gjennomført flere små og store klima- og miljøtiltak i 2022. Her er noen eksempler: Kommunen har kartlagt eksisterende snarveier i hele kommunen. Fosslia Omsorgsenter ble ferdigstilt i 2022. Her er det gjennomført flere klimavennlige løsninger blant annet fasade i tre, lavkarbon betong, energibrønner og solceller. Fosslia omsorgsenter er i likhet med Helsehuset og nye Hegra barneskole finansiert gjennom grønne lån. Kommunen arbeider med å bekjempe matsvinn både som bestiller, ved å tilby ulik størrelse på posisjonene og ved å selge rester videre gjennom «Too-good-to-go»-appen. Kimen kulturhus har som miljøfyrtårnvirksomhet gjennomført en rekke tiltak for at arrangementene på huset skal bli mer bærekraftige. Skolene har gjennomført flere klima- og miljøkampanjer. Flere områder i kommunen har blitt naturtypekartlagt. Kommunen utfører skjøtselsarbeid i bekjempelsen av femmede arter, og det er gjennomført gytegropsregistreringer i Stjørdalselva. Det er gjennomført bunndyrsundersøkelser, elektrofiske og analyse av vannprøver for kjemiske og biologiske faktorer i de ti bekkene med dårligst registrert tilstand i vann-nett.

For at kommunen skal nå sitt mål om å være en foregangskommune, er det sentralt at hele kommunen bidrar innenfor sitt ansvarsområde. Dette ved å ivareta hensynet til klima- og miljø i alle aktiviteter, planer og saksframlegg der dette er relevant.

2.2.2 Særlig prioriterte mål for 2022:

a. Levere et revidert budsjett- og økonomiplanforslag innenfor rammene av de føringer som ble lagt ved kommunestyrets strategidebatt i juni 2021, med 1,5% netto driftsresultat i 2023, og hvor man innen utgangen av 2022 dokumenterbart er på vei mot dette målet.

Det vises til grundig redegjørelse i kapittel 3.

b. Opprettholde framdrift mot byggestart for Halsen Barneskole våren/sommeren 2023

Kommunedirektøren opprettholder framdriften. Veidekke er tildelt samspillskontrakten, og de har per 24. mars 2023 levert det som er definert som «målpris 2». Målprisen gir en minimumsløsning som tilfredsstillende de viktigste kravene man har. Sammen med målprisen, vil det bli lagt frem flere opsjoner som man må ta stilling til før kontrakt skrives. Det legges fram en politisk sak på dette i april 2023.

2.3 Samarbeidet i Værnesregionen

Samarbeidet ble utviklet videre med tettere dialog og møtefrekvens. Værnesregionen Brann og redning ble opprettet og i tillegg startet vi en forsøksordning med samarbeide/ støtte til Frosta innenfor enhet Plan- og miljø (Byggesak) som er under evaluering: Samarbeidet fikk en svært krevende start hvor det viste seg å være betydelig mer krevende saker å håndtere enn først antatt. Ansattes varsling er tatt på fullt alvor og samarbeidet evalueres. Værnesregionen fungerer generelt godt hvor det også i 2022 ble tatt ut synergier for deltakerkommunene.

2.3.1 oversikt samarbeidet i Værnesregionen

Interkommunalt tiltak jf KL § 28	Adm.ressurs	Regnskap, lønn og innfordring	Innkjøp	IKT drift	IKT investering	Barnevern	PPT
Overført fra:							
Stjørdal kommune (kontorkommune)	0	6 926	2 901	22 860	3 061	72 427	10 879
Selbu kommune	60	2 510	587	6 963	931	9 564	1 957
Tydal kommune	30	1 575	208	4 279	579	2 334	640
Meråker kommune	45	0	394	5 631	753	9 499	1 283
Frosta kommune	45	1 886	420	5 796	775	8 822	1 401
Malvik kommune	70	4 757	0	0	0	0	0
Holtålen	0	0	345	0	0	0	0
Resultat av overføringer	250	17 654	4 855	45 529	6 099	102 646	16 160
Samarbeidets egne inntekter *	0	-3 343	-650	-11 811	0	-6 007	-783
Samarbeidets totale driftsutgifter	250	20 997	5 505	57 340	6 099	108 653	16 943
Resultat av virksomheten	0	0	0	0	0	0	0

* For VR regnskap/lønn inkluderer dette utfaktureringer for lønn/regnskapstjenester for 2 kirkelige fellesråd, 2 sokn, 6 menighetsråd, Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS, Fides IKS, Selbu næringssselskap og diverse enkeltoppdrag

Interkommunalt tiltak jf KL § 28	Brann og redning	Areal og miljø	Personvern-ombud	Frisklivsentral	Kommuneovelege
Overført fra:					
Stjørdal kommune (kontorkommune)	24 244	17 876	444	505	1 273
Selbu kommune	6 425	0	135	132	333
Tydal kommune	0	0	84	70	178
Meråker kommune	5 178	0	110	101	254
Frosta kommune	0	2 844	112		
Malvik kommune	0	0	0		
Resultat av overføringer	35 847	20 720	885	808	2 038
Samarbeidets egne inntekter	-2 449	-1 244	-18	-17	-67
Samarbeidets totale driftsutgifter	38 296	21 964	903	826	2 105
Resultat av virksomheten	0	0	0	0	0

Interkommunalt tiltak jf KL § 28	NAV **	Samfunns- medisinsk enh.	Forvaltnings- kontor	Psykologer barn og unge	Samhandling	Responsssenter ***	Legevakt	DMS
Overført fra:								
Stjørdal kommune (kontorkommune)	45 940	1 039	7 138	1 198	23	1 283	10 694	20 707
Selbu kommune	5 641	272	0	267	5	313	2 283	0
Tydal kommune	1 384	145	0	113	2	152	892	0
Meråker kommune	4 022	208	1 551	189	3	232	1 578	2 306
Frosta kommune	2 820		0	199	1	242	0	0
Øvrige kommuner	0		0	0	0	5 508	0	0
Resultat av overføringer	59 807	1 664	8 689	1 967	34	7 730	15 447	23 013
Samarbeidets egne inntekter	-2 491	-836	-263	-59	-550	-213	-7 675	-20 325
Samarbeidets totale driftsutgifter	62 298	2 500	8 952	2 026	584	7 943	23 122	43 338
Resultat av virksomheten	0	0	0	0	0	0	0	0

** Kontantutbetalinger inntektsføres ikke som overføring fra kommunen. Kommunevise beløp vil derfor avvike noe fra fakturabeløpene som kommunene har betalt gjennom året.

*** Samarbeidet innen responscenter består av totalt 13 kommuner.

3 ØKONOMI

I en vekstkommune med lave inntekter pr. innbygger er det viktig å planlegge, prioritere og utnytte ressursene på en best mulig måte for innbyggerne. God økonomistyring og planlegging vil være fundamentet for at vekstkommunen Stjørdal skal fremstå som en god samfunnsutvikler og tjenesteprodusent fremover. Betydningen av god soliditet gjennom tilstrekkelig disposisjonsfond, synes viktig i kriser som for eksempel en pandemi kan forårsake. 2 av 3 vedtatte finansielle måltallene ble ikke oppnådd i 2022.

- Netto driftsresultat ble på 0,8 % av driftsinntektene. Netto driftsresultat ble på 20 mill. kr. Mot 148 mill i 2021. Netto driftsresultat korrigert for utbytte NTE/TE (7,8 mill. kr avsatt bundne fond) var i 2022 på 10 mill. kr. Dette utgjør 0,4 % av driftsinntektene. Det finansielle måltallet for korrigert driftsresultat er minimum 1,5 %.
- Netto låneopptak i 2022 (ekskl. selvfinansierende lån 26 %) var på ca 175 mill. kr eller 6,7 % av måltallet på max 4 %. Det anbefales at det gjennomsnittlige netto låneopptak ikke overstiger 4 % av driftsinntektene.
- Soliditeten er god. Disposisjonsfond var ved utgangen av 2022 på kr 302 mill. kr eller 11,7 % av driftsinntektene. Dette er over det finansielle måltallet på 8% av driftsinntektene, og vil gi rom for noe egenfinansiering av investeringer fremover.

3.1 Hovedtall for driftsregnskap 2022 (tall i tusen kroner)

	Regnskap 2022	Rev. Budsj. 2022	Regnskap 2021	Regnskap 2020
Sum driftsinntekter	2 595 677	2 352 864	2 590 394	2 313 365
Sum driftsutgifter	2 582 132	2 326 171	2 454 524	2 185 808
Brutto driftsresultat	13 545	26 692	135 870	127 557
Brutto driftsresultat i %	0,5 %	1,1 %	5,2 %	5,5 %
Resultat finans (renter/avdrag)	-130 612	-121 745	-107 399	-111 093
Resultat finans i %	5,0 %	5,2 %	4,1 %	4,8 %
Motpost avskrivninger	136 721	119 000	119 691	118 022
Netto driftsresultat	19 653	23 947	148 051	134 486
Netto driftsresultat i %	0,8 %	1,0 %	5,7 %	5,8 %
Korrigeringer (TE og NTE-utbytte)	-8 682	-8 000	-10 500	-55 099
Korrigert netto driftsresultat	10 971	15 947	137 551	79 387
Korrigert driftsresultat i %	0,4 %	0,7 %	5,3 %	3,4 %

Stjørdal kommunes driftsinntekter endte opp med en samlet inntekt på 2 596 mill. Kr. En økning på kun 5 mill. kr sammenlignet med 2021. En hovedforklaring til den marginale økningen er bortfallet av SIO-prosjektet (statlig finansiering av omsorgstjenester). Avviket i forhold til budsjett ble på hele 243 mill. kr. Skatteinngangen inkludert inntektsutjevningen ble 64 mill. kr høyere enn revidert budsjett. Totalt hadde vi 24 mill. kr i ubudsjetterte diverse statstilskudd (karantenehotell, flyktingetilskudd). Videre hadde vi 119 mill mer i overføringer/refusjoner og tilskudd enn budsjettert. Dette er i hovedsak generelle refusjoner (36 mill) , sykkelønsrefusjoner (40 mill), mvakompensasjon(12 mill), refusjoner fra fylke og andre kommuner (4 mill), refusjoner fra andre (11 mill). Salgs- og leieinntekter

ble 38 mill høyere enn budsjett. Dette skyldes blant annet økte kostnader i Værnesregionsamarbeidet (utfakturering).

Driftsutgiftene endte på 2 582mill. kr, noe som tilsvarer en økning på 128 mill. kr i forhold til 2021. Altså steg inntektssiden eksklusivt finans med 123 mill. kr mer enn kostnadssiden. For detaljer rundt økningene på kostnadssiden vises det til kapittel 3.2 og 3.4.

Netto driftsresultat

Bortfall av SIO-prosjektet og økte kostnader innenfor barnevern, barn- og avlastning og rettighetsbaserte tjenester gjorde at resultatet ble langt lavere enn i 2021. Avviket i forhold til budsjett ble marginalt. Imidlertid er det bekymringsfullt at det var ekstraordinære skatteinntekter som berget resultatet.

Netto driftsresultat fremkommer som brutto driftsresultat minus avskrivninger pluss netto finans (avdrag, rentekostnader og rente- og utbytteinntekter). Netto driftsresultat i % (netto driftsresultat/driftsinntekter) ble på 0,8 % mot 5,7% i 2021. Teknisk beregningsutvalg (TBU) anbefaler at netto driftsresultat skal utgjøre minimum 1,75 % av driftsinntektene. Korrigert netto driftsresultat ble på 0,4 %, ned fra 5,3 % i 2021.

3.1.1 Selvkostområdene

Stjørdal kommune har utarbeidet etterkalkyler for betalingstjenester i henhold til Forskrift om beregning av selvkost. Kommunen benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer, må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Elementene i en selvkostkalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder, og de to regnskapene vil, som eksemplet under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Stjørdal kommune sine selvkostområder er vann, avløp, slam, feiing, renovasjon og byggesak.

	Resultat 2022				Balansen 2022		
	Inntekt	Kostnad	Overskudd(+) / underskudd (-)	Årets deknings- grad i %	Avsetn(+)/ bruk av (-) fond	Bundet fond pr 31.12.	Regn. merforb ruk
Vann	28 247	33 402	-5 155	84,6 %	-1 992	0	-3 184
Avløp	40 305	47 159	-6 854	85,5 %	0	0	-7 300
Slam	3 970	4 273	-303	92,9 %	-280	0	-19
Renovasjon	36 103	38 828	-2 725	93,0 %	-935	0	-1 790
Feiing	3 631	4 017	-386	90,4 %	-40	0	-352
Byggesak	8 036	5 219	2 817	154,0 %	2 997	6 685	

Kommentar: Selvkost for 2022 viser negative fond for områdene vann, avløp, slam, renovasjon og feiing. Dette skyldes bl.a økte kapitalkostnader pga økt rente. Byggesak har mye gebyrinntekter og fondet øker. Det vises til vedlagt rapport fra Momentum for detaljer om selvkostområdene.

3.2 Driftsresultat 2022 på ansvarsområder

I dette kapittelet er det en redegjørelse for avvik per område. For mer utfyllende forklaringer henvises det til sektorenes årsmeldinger. Generelt er merutgifter og tapte inntekter som følge av pandemi kompensert i sin helhet, og tilført den enkelte enhets budsjettramme.

3.2.1 Kommunedirektør, kommunedirektørens stab

	Regnskap 2022			Endret budsjett 2022			Avvik 2022
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
Kommunedirektør	2 118	-47	2 071	2 176	-10	2 166	95
Assisterende kommunedirektør	5 743	-644	5 099	5 648	-88	5 560	461
Kommunedirektørens stab	13 001	-4 367	8 634	7 481	-7	7 474	-1 160
Beredskap	1 170	-938	232	38	-6	32	-200
Stj. Andel kommuneoverlege	1 273		1 273	1 430		1 430	157
Sum område	23 305	-5 996	17 309	16 773	-111	16 662	-647

Assisterende kommunedirektør har et underforbruk på kr 461 000 grunnet sykefravær og reduserte lisenser. Kommunedirektørens stab har et overforbruk på kr 1 160 000 da tiltak som har blitt vedtatt i kommunestyret er blitt forsinket. Det ligger også tiltak i 2023 som gjør at enheten vil få overforbruk også i 2023 om tiltakene ikke iverksettes. Det er også merforbruk på kr 106 000 en lisens i 2022, det er lagt inn riktig i budsjett for 2023. Beredskap har kr 200 000 i merforbruk grunnet et opprinnelig lavt budsjett. Dette er økt for 2023. Kommuneoverlege har et underforbruk grunnet vakanse i stilling.

3.2.2 Kommunalsjef økonomi og organisasjon

	Regnskap 2022			Endret budsjett 2022			Avvik 2022
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
Kommunalsjef og kontrollere	-1 275	-212	-1 488	-918	-204	-1 121	367
VR innkjøp, regnskap og lønn, adm VR	10 367	-302	10 065	10 545	-257	10 288	223
VR Varit og responscenter	23 903		23 903	25 476	-17	25 460	1 557
VR personvernombud	501		501	521	-3	518	17
HR og servicetorg	21 552	-1 929	19 623	22 506	-931	21 575	1 952
Øvrige	16 761	-823	15 939	16 595	-825	15 770	-169
Sum område	71 809	-3 266	68 543	74 725	-2 237	72 490	-647

Kommunalsjef og kontrollere har et underforbruk på kr 367 000 grunnet høyere overheadinntekter enn budsjettet. Regnskap, lønn og innkjøp viser et underforbruk på kr 223 000 som skyldes sykefravær, reduserte driftskostnader og økte innfordringsinntekter.

VR Varit har et positivt avvik grunnet ekstern finansiering. Værnes Respons har et positivt avvik grunnet flere kommuner har kommet inn i samarbeidet og vakanse i stilling.

HR har et betydelig avvik grunnet vakanse i stilling i tillegg til sykepengerefusjon.

Øvrige som deriblant består av kirkelig administrasjon, kirker og gravlunder, sivilforsvaret og revisjon har et samlet negativt avvik på kr 169 000.

3.2.3 Velferd

Beløp oppgitt i 1000	Regnskap 2022			Endret budsjett 2022			Avvik 2022
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
Kommunalsjef inkl. fellesområder	12 327	57 647	-45 320	9 114	60 758	-51 644	-6 323
Sektor barnehage	253 847	32 354	221 493	229 933	22 180	207 753	-13 739
Sektor grunnskole	376 038	53 492	322 546	352 246	28 674	323 572	1 027
Sektor forebygging og mestring	237 530	43 906	193 624	185 770	22 006	163 764	-29 860
Sektor bolig, arbeid og kvalifisering	276 967	27 668	249 299	260 005	17 462	242 543	-6 757
Sektor hjemmetjenester	154 014	21 219	132 795	144 266	18 641	125 625	-7 169
Sektor helse og omsorg	230 128	63 178	166 950	214 066	49 295	164 771	-2 179
Sum område	1 540 851	-299 464	1 241 387	1 395 400	-219 016	1 176 384	-64 999

Samlet sett viser Velferdsområdet et merforbruk på 65 mill. kr per 31.12.22.

Kommunalsjef inkl. fellesområdet viser ved utgangen av året et merforbruk på 6,3 mill.kr.

Barnehageområdet viser et negativt avvik på 13,7 mill. kr ved årets slutt, noe som utgjør 7% avvik av total budsjetttramme. Regnskapet for barnehageområdet viser at det også i 2022 har vært flere barn med barnehageplass i kommunen enn budsjettert utgiftsramme. I januar 2022 hadde 1259 barn plass i barnehagene i Stjørdal, 34 av disse ikke-rettighetsbarn på våren mot 12 barn uten rettighet til barnehageplass per 15.12.22. Kommunale barnehager tildeles budsjett slik at de oppfyller pedagog- og bemanningsnorm gjennom barnehageåret. Ved utgangen av 2022 viste de et samlet merforbruk på 793 000 kr som er knyttet til høyt korttids sykefravær, reduksjon i langtids sykefravær. Vansker med å skaffe vikarer/arbeidskraft har ført til noe bruk av vikarbyrå og noe økt bruk av overtid. Området for tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne i barnehagene viser samlet et mindreforbruk på 1.229.000 kr i forhold til budsjett. Styrkingstilbud til barnehagebarn omfatter både barn med behov for spesialpedagogisk hjelp, tilrettelegging grunnet nedsatt funksjonsevne og språkstimulering, i kommunale og private barnehager.

Grunnskolen med SFO viser et positivt avvik på 1 mill. kr, noe som tilsvarer 0,3 % avvik i forhold til budsjett. Det positive avviket er knyttet til sparte lønnskostnader i forbindelse med lærerstreiken i perioden 22. august til 27. september 2022. Om en isolert sett ser på skolene og deres avvik opp mot budsjett viser barneskolene et samlet merforbruk på 3,9 mill. og ungdomsskolene et merforbruk på 2,26 mill. Merforbruket på enhetene skyldes i all hovedsak økt behov for spesialundervisning, etter at budsjetttrammen er tildelt. Elever med ulike typer vansker i både skole og SFO krever reguleringsstøtte og annen støtte i skolehverdagen for å kunne ha et godt læringsutbytte og et trygt og godt læringsmiljø.

Sektor forebygging og mestring viser samlet et merforbruk på 29,9 mill.kr. Avviket skyldes ressurskrevende vedtak i 2022. Dette er vedtak etter lov om barnevernstjenester og lov om helse –og omsorgstjenester.

Det største avviket er knyttet til enhet barn og avlastning, som opplever en stor økning i sammensatte og komplekse saker og botiltak gjennom oppvekstreformen. Enheten har et merforbruk på 21,7 mill. i 2022.

Av dette knyttes 11,8 mill. til kjøpte tjenester /BPA mens resterende avvik er lønnsavvik pga vedtak på sammensatte brukersaker.

VR Barnevern har også økende saksmengde og mer alvorlige og komplekse saker. Det har vært et merforbruk på vikarer og overtid, samt tolketjenester og innleie av generell juridisk veiledning. Det har også vært et høyt trykk i undersøkelsessaker i 2022 som har hatt stor påvirkning av administrasjonskostnadene. Tiltak i hjemmet har et overforbruk knyttet til at antall barn med hjelpetiltak, og særlig økonomiske tiltak, har hatt en stor økning de siste to år. Det var også flere kostbare tiltak utenfor hjemmet i 2022. Pris per mnd. for 1 plass ved barnevernsinstitusjon kostet 170 000,- i 2022, mot 77 000,- i 2021.

Øvrige enheter i sektoren bidrar med bidrar alle med mindreforbruk i 2022.

Bolig, arbeid og kvalifisering viser et merforbruk på 6,8 mill. kr. 4,5 mill. av overforbruket skyldes at Lillemoveien ble åpnet høst 22 og uten at det var budsjettet med drift.

Stjørdal andel av VR NAV har et positivt avvik grunnet finansiering gjennom bosetting i fbm. Ukrainakrisen Øvrig merforbruk skyldes økt bistandsbehov hos enkeltbrukere og behov for for tilsyn på døgnbasis.

Hjemmetjenesten har et negativt avvik på 7,2 mill. kr. Overforbruket skyldes opprettelse av tre fagkoordinatorstillinger, økt aktivitet og kjøp av tjenester brukerstyr personlig assistanse(BPA). Målet er at innbyggerne skal bo lengst mulig hjemme og det resulterer i økt tjenestebehov i hjemmet og vekst i anatall eldre.

Helse og omsorg har et negativt avvik på 2,2 mill. kr. I 2022 har det vært utfordringer på kapasitet legetjenesten og sykepleiekompetanse. Det har resultert i beordring på legevakt, overtid og bruk av vikarer, som har hatt høyere kostand enn budsjett. Korttids og rehabiliteringen har hatt komplekse helsesaker, som har resultert i at bemanningsfaktor måtte økes og for å dekke brukerne sin behov.

3.2.4 Samfunn

Beløp oppgitt i 1000	Regnskap 2022			Endret budsjett 2022			Avvik 2022
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
Fagstab inkl internservice	24 137	-19 587	4 550	18 333	-12 905	5 428	878
Bydrift og infrastruktur	252 599	-166 009	86 590	227 562	-158 162	69 400	-17 190
Areal og miljø	34 542	-15 617	18 925	31 747	-12 933	18 814	-111
Kultur og næring	102 145	-48 807	53 338	69 075	-16 354	52 721	-617
Sum område	413 423	250 020	163 403	346 717	-200 354	146 363	-17 040

Samfunn viser et negativt avvik på kr 17 mill som hovedsakelig skyldes økte kapitalkostnader selvkost pga renteøkning (negative fond), økte kostnader vintervedlikehold og pga stormen Gyda. I tillegg er det store prisøkninger på drivstoff, materialkost, lisenser, forsikring, kommunale avgifter m.m som ikke er kompensert i budsjettet. Forklaring for hver enkelt enhet kommer under og i vedlagte årsrapporter pr sektor.

Fagstab inkl næringsutvikling et positivt avvik på 0,878 mill.kr som skyldes leieinntekter og svangerskapsrefusjon redusert med kjøp av juridisk bistand og konsulenttjenester. Internservice (sentralkjøkken) har økte inntekter pga økt produksjon.

Bydrift og infrastruktur har et negativt avvik på 17,2 mill.kr som skyldes negative fond VA (7,7 mill) pga økte kapitalkostnader (økt rente) og mindre gebyrinntekter enn budsjettet. Veg, park og idrett har i tillegg et negativt avvik på 7,7 mill.kr som skyldes økte kostnader til vintervedlikehold, økte driftskostnader pga stor prisøkninger og vedlikeholdstiltak som måtte gjennomføres etter uværet Gyda. I tillegg er det ekstra lønns- og driftsutgifter pga arrangement. Prisøkning er også en utfordring for bygg som har et negativt avvik på 0,8 mill.kr selv om vedlikeholdstiltak ble utsatt pga manglende budsjettmidler. Stjørdal's andel av brann og redning har et negativt avvik på 2,4 mill.kr pga økte beredskaps- og utrykningskostnader. Renhold har gjennomført innsparingstiltak i tråd med krav i økonomiplan og rapporterer et positivt avvik på 1,8 mill.kr

Areal og miljø har et negativt avvik på 0,1 mill.kr som skyldes arbeid med miljøpakken og arbeid utenfor selvkostområdet byggesak (klagebehandling og veiledning) redusert med vakanse, solgte tjenester, sykepengerefusjon og ubrukte tilskuddsmidler.

Kultur og næring har et negativt avvik på 0,6 mill.kr som skyldes vaktutgifter ved Kimen, mindre provisjon Trondheim kino, økt kostnad finansiell leasing redusert med økte inntekter arrangement, ubrukte drifts- og tilskuddsmidler og solgte tjenester.

3.2.5 Politisk

	Regnskap 2022			Endret budsjett 2022			Avvik 2022
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
K.styre og F.skap	10 036	-106	9 930	10 371	-172	10 199	269
Valg	16	0	16	0	0	0	-16
Støtte til politiske partier	175	0	175	175	0	175	0
Kontrollutvalget	491	-1	490	680	-105	575	85
Sum område	10 717	-107	10 610	11 226	-277	10 949	338

Politisk område hadde et positivt avvik på 0,27 mill. kr i 2022. Avviket er knyttet til kommunestyret og formannskap, og består i hovedsak av underforbruk på godtgjørelser. I tillegg hadde kontrollutvalget et mindreforbruk på 0,085 mill. kr.

3.2.6 Værnesregionen

	Regnskap 2022			Endret budsjett 2022		
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto
VR adm.ressurs/prosjekt	250	-250	0	250	-250	0
VR IKT	57 340	-57 340	0	53 929	-53 929	0
VR Barnevern	108 653	-108 653	0	85 638	-85 638	0
VR Forvaltningskontor	8 952	-8 952	0	7 958	-7 958	0
VR Regnskap/Lønn/Innkjøp	26 502	-26 502	0	26 468	-26 468	0
VR DMS	43 338	-43 338	0	38 413	-38 413	0
VR Samhandling	584	-584	0	291	-291	0
VR Psykologer	2 026	-2 026	0	2 164	-2 164	0
VR Responssenter	7 943	-7 943	0	8 920	-8 920	0
VR PPT	16 943	-16 943	0	16 637	-16 637	0
VR Legevakt	23 122	-23 122	0	20 452	-20 452	0
VR Samf.med.enhet	2 500	-2 500	0	2 155	-2 155	0
VR Kommuneoverlege	2 105	-2 105	0	2 883	-2 883	0
VR Personvernombud	903	-903	0	1 002	-1 002	0
VR Frisklivssentral	826	-826	0	846	-846	0
VR NAV	62 298	-62 298	0	59 175	-59 175	0
VR Brann og redning	38 296	-38 296	0	34 060	-34 060	0
VR Arealforvaltning	21 963	-21 963	0	22 180	-22 180	0
Sum område	424 544	-424 544	0	383 421	-383 421	0

Værnesregionens regnskap nullstilles og fordeles på samarbeidskommunene slik at det er ingen avvik mellom utgifter og inntekter. Imidlertid er det, innen eksempelvis barnevern, legevakt og IKT, avvik mellom budsjettert aktivitetsnivå og faktisk aktivitetsnivå.

3.2.7 Finans

	Regnskap 2022			Endelig budsjett 2022			Avvik 2022
	Utgifter	Inntekter	Netto	Utgifter	Inntekter	Netto	
Premieavvik og AA	-10 807	0	-10 807	0	0	-	-10 807
Skatt og rammeoverføring		-1 553 840	-1 553 840	0	-1 489 063	-1 489 063	-64 777
Generelle statstilskudd		-75 645	-75 645	500	-61 474	-60 974	-14 671
Renter og utbytte	79 038	-40193	38 845	55 471	-30 400	25 071	13 774
Lån (avdrag)	83 336	0	83 336	78 900	0	78 900	4 436
Fond	95 692	-80 678	15 014	107 548	-82 769	24 779	-9 765
Disp. bevilgninger	5 115	-825	4 290	806	0	806	3 484
Avskrivninger	136 721	-136 721	0	119 000	-119 000	-	0
Sum område	389 095	-1 887 902	-1 498 807	362 225	-1 782 706	-1 420 481	-78 326

Premieavvik er positivt 10,8 mill. kr. Dette er økningen i akkumulert premieavvik inkl arb.giv.avg. Sum akkumulert premieavvik pr 31/12-22 var på 110,4 mill mot 99,6 mill året forut. Premieavviket er hva vi har betalt inn mer i pensjonspremier enn hva vi har kostnadsført.

Skatt og rammeoverføringer ble 64,8 mill. kr høyere enn endelig budsjett. Avviket kan i sin helhet tilskrives høy skatteinnngang. Da Stjørdal har en relativ lav skatteinnngang pr. innbygger (77 % i forhold til landssnittet for 2022), så er det de nasjonale tallene som direkte påvirker skatteinngangen for Stjørdal kommune. Først når Stjørdal overstiger 90 %, vil vi sitte igjen med en andel av egen vekst. Endelig vekstanslag kom seint i 2022. Dette gjør at inntil novemberskatten er klar, forholder vi oss til nasjonale anslag.

Positivt avvik Generelle statstilskudd er knyttet til integreringstilskudd (9,0 mill. kr) og helsetilskudd Ukrainere på Scandic (4,5 mill. kr). Investeringskompensasjonen ble 0,3 mill høyere enn budsjettet. I tillegg hadde vi et positivt avvik knyttet til vertskommunetilskudd HVPU på 0,3 mill. kr.

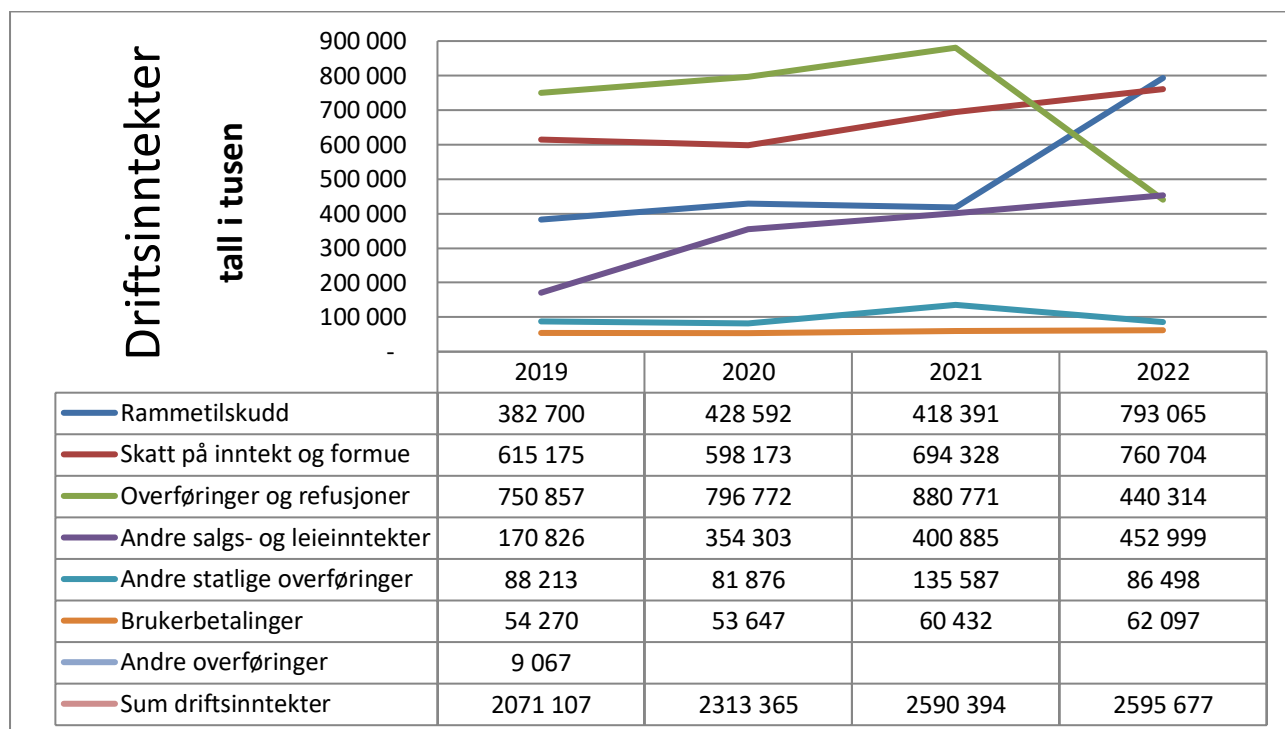
Renter består av både renteutgifter og renteinntekter. Renteutgiftene ble 8,7 mill. kr høyere enn budsjett. Gjennomsnittlig rente i 2022 (inklusive fastrenter og rentebytteavtaler) var på 2,21 %. I budsjettet ble det forutsatt en snittrente på 1,89 %. For nærmere analyse og oversikter vises det til eget vedlegg knyttet til gjeldsforvaltningen til kommunen. Renteinntektene på ordinære bankkonti ble på 7,7 mill på grunn av både høyere rente og bedre likviditet enn budsjettet. Årsaken til høyere overskuddslikviditet var blant annet det gode resultatet i 2021 og at låneopptakene ble gjort relativt tidlig. Renteinntekter på startlån ble på 9,3 mill. kr, mot 11 mill. kr i budsjett.

Utbytter ble på totalt 12,6 mill. kr mot budsjettet 11,8 mill. kr. Utbytte fra NTE AS ble 10,5 mill. kr, Tangen Næringsbygg 1,8 mill og TrønderEnergi 0,3 mill.

Avdragskostnadene ble 4,4 mill. kr høyere enn budsjett.

Disposisjonsposter (avsetninger) og bevilgninger består av ulike poster. Største enkeltposter er pensjonskostnader KLP og SPK.

3.3 Inntektsutvikling

Fra 2021 til 2022 var inntektsveksten på 0,2 % (5,3 mill. kr). At økningen ble såpass lav skyldes i stor grad utreden av SIO-prosjektet. Blant annet fikk vi i frem til 2021 dekt ressurskrevende brukere som en inntektsoverføring. Helse og omsorgstjenester ble i forsøksperioden frem til og med 2021 finansiert som «overføringer og refusjoner» og fra 2022 tilbake som rammetilskudd. Dette forklarer i hovedsak økningen på rammetilskudd og tilsvarende nedgang i «overføringer og refusjoner». Skatteinngangen inklusive skatteutjevning økte med 10 % (96 mill. kr). Videre utgjør refusjoner fra andre kommuner i Værnesregionsamarbeidet kr 111,3 mill. kr mot 98,8 mill. kr i 2021. Refusjoner fra andre kommuner 21 mill. kr. Refusjoner fra fylkeskommunen 8,3 mill. kr mot 9,6 mill. kr i 2021. Sykerefusjoner utgjorde 47 mill. kr (56 mill. kr i 2021) og svangerskapsrefusjoner 18,5 mill. kr (16,8 mill. kr i 2021). Momskompensasjon inneholder nå kun forhold knyttet til drifta og utgjør 51,8 mill. kr.

Av «Andre salgs- og leieinntekter» utgjorde Stjørdals andel av VR-samarbeidet 248,4 mill. kr (207,6 mill.kr i 2021). Disse inntektene ble frem til 2019 ikke ført som inntekter.

Årsgebyr og avgifter vann, avløp, slam og feiing utgjorde 76,5 mill. kr, byggesak 8 mill. kr.

husleieinntekter 51 mill. kr og betaling for kost 24,7 mill.kr (barnehage, SFO og omsorg).

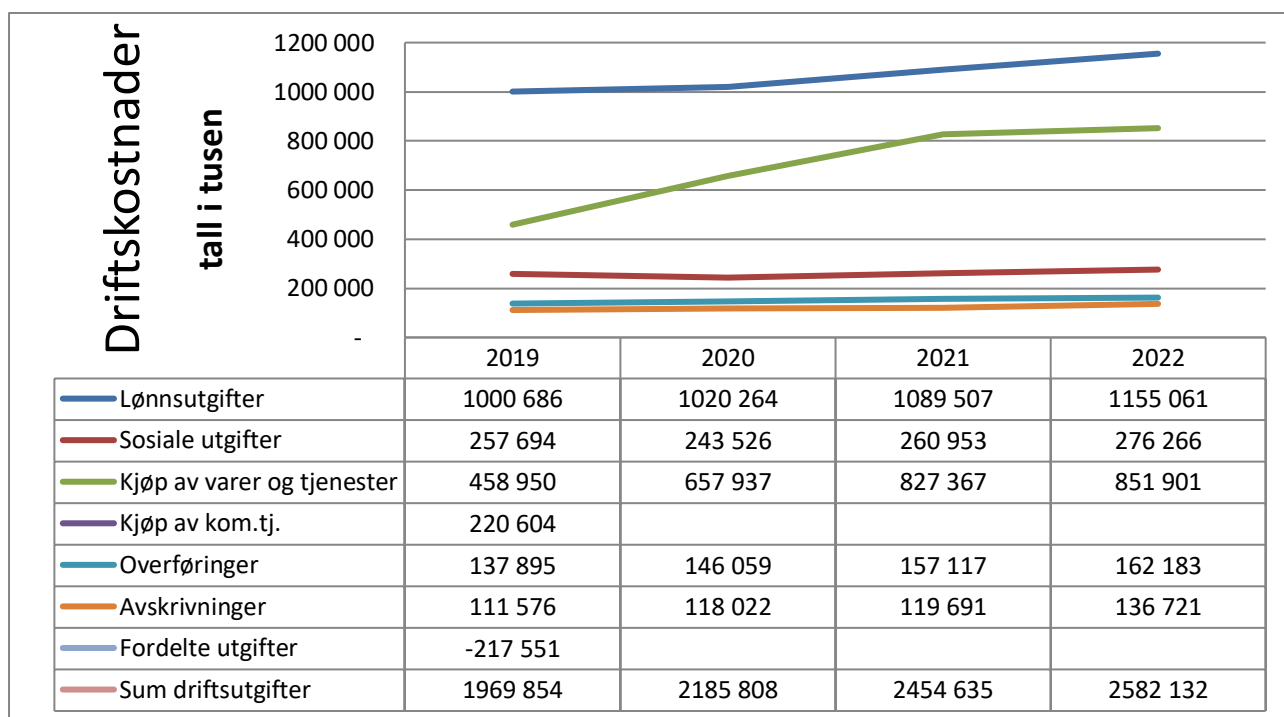
Økte inntekter knyttet til interkommunalt samarbeid, gjorde at salgs- og leieinntekter økte med 24,1 mill. kr.

Andre statlige overføringer er integreringstilskudd flyktninger, vertskommunetilskudd (HVPU) og prosjektskjønnsmidler fra statsforvalter.

Netto brukerbetalinger utgjorde 62,1 mill. kr. Brukerbetalinger består av betaling for barnehageplasser (17,2 mill. kr), SFO (12,5 mill. kr), oppholdsbetaling pleie og omsorg (22,2 mill. kr) og kulturskolen (4,2 mill.kr). Søskenmoderasjon og andre moderasjoner utgjorde 3,3 mill. Videre var det inntekter fra egenandeler på 9,4 mill. kr mot 7,8 mill. kr i 2021.

3.4 Kostnadsutvikling

Under vises utvikling for driftskostnadene de siste fire år fordelt på kostnadsartene.

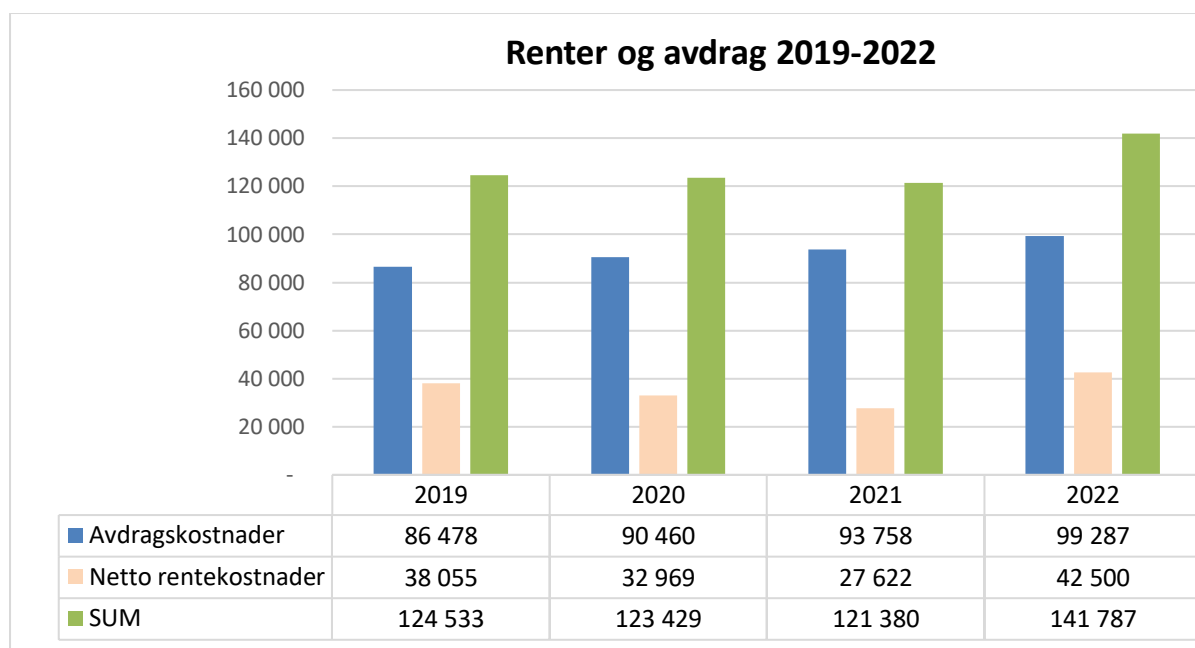

Endring i lønnskostnader er knyttet til både lønns- og aktivitetsendringer (+6,0 % mot 6,8 % året forut). Totale kostnader til sykevikarer ble på 35,4 mill. kr, en nedgang på over 6% fra 2021. Videre økte overtidsutbetalingene med 47 % til 24 mill. kr. Noe av dette skyldes pandemien. I 2022 var det 52 flere faste ansatte enn i 2021. Det vises til kapittel 4 for nærmere detaljer knyttet til ansatte. Økningen i sosiale kostnader følger økningen i lønnskostnader.

Kjøp av varer og tjenester utgjør 851 mill. kr, noe som tilsvarer en økning på 24 mill. kr fra 2021. Den største enkeltposten er Stjørdals andel av VR-samarbeidet på 248,4 mill. kr (207,6 mill.kr i 2021). Dette er en økning på over 40 mill. kr fra 2021. Denne økningen kan tilskrives økninger innenfor barnevern, VARIT, DMS, brann og redning og arealforvaltning. For nærmere beskrivelse vises det til vedlagt årsrapport for alle VR-samarbeidene. Kjøp av barnehageplasser fra private barnehager utgjør 127,6 mill. kr, noe som tilsvarer en økning på 3,3 mill. kr fra foregående år. Selv med færre barn med barnehageplass i 2022 enn i 2021 gir prisjustert driftssats økte utgifter for kjøp av barnehageplasser fra private barnehager.. Praksiskompensasjon, tilskudd leger, fysioterapeuter og veterinærer utgjør til sammen ca 20 mill. kr. Skoleskyss utgjør 9,5 mill. kr og strøm og fjernvarme utgjør 22,9 mill. kr, noe som er en nedgang på over 5 mill. fra 2021. Husleie og leie av lokaler/grunn bel redusert fra 70,6 mill. kr i 2021 til 36,5 mill. kr i 2022. Reduksjonen er knyttet til langt lavere bruk av karantenehotell. Også mindre kostnader knyttet til vakhold (fra 8,5 mill i 2021 til 1,6 mill i 2022) skyldes pandemien. Utgifter til matvarer er på 30 mill. kr, mot 40,7 mill. kr i 2021. Også denne reduksjonen er knyttet til karantenehotell.

Overføringer har økt med 4 % fra 157 mill. kr i 2020 til 162 mill. kr i 2021. Betalt merverdiavgift står for 52 mill. kr og utgjør ca. en tredjedel av overføringene. Postene øremerket- og diverse tilskudd er på 63,1 mot 59,2 mill. kr i 2021. Her er overføringene til kirker og gravlunder den største posten, i tillegg til spillemidler. Utbetalinger til økonomisk sosialhjelp (bidrag livsopphold og boutgifter) ligger også her, og utgjør 34,8 mill. kr – en økning på 3,5 mill fra 2021.

3.5 Utvikling av kapitalutgiftene

Avdragskostnadene viser en økning i alle årene fra 2019. Dette henger sammen med nye bygg og anlegg som har økt lånemasse i perioden og økte avskrivninger av bygg og anlegg. I 2022 utgjør avdragsutgifter 99,3 mill. kr, som er en økning på 5,5 mill. kr fra 2021. Det er i kommuneloven nedfelt hva avdragsbeløpet minimum skal være. Stjørdals minimumsavdrag (minste tillatte avdrag) for 2022 var på 96,6 mill. kr mot 83,4 mill. kr i 2021. For 2022 utgjør netto renteutgifter 42,5 mill. kr, dvs. en økning på 15 mill. kr fra 2021. Renteutgiftene var på 67,9 mill. kr (44,3 mill. kr i 2021) og renteinntektene var på 25,4 mill. kr (16,7 mill. kr i 2021). Av renteinntektene utgjorde 9,3 mill. kr renteinntekter på videreutlån (startlån).

3.6 Investeringer

3.6.1 Bevilgningsoversikt investering (tall i tusen kroner)

Tall i tusen kroner	Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Oppr.bud. 2022
Investeringer i varige driftsmidler	481 612	434 503	393 528
Tilskudd til andres investeringer	1 181	800	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	7 044	6 757	4 007
Utlån av egne midler	-	-	-
Avdrag på lån	-	-	-
Sum investeringsutgifter	489 837	442 060	398 534
Kompensasjon for merverdiavgift	76 779	61 766	53 253
Tilskudd fra andre	30 182	33 900	33 900
Salg av varige driftsmidler	22 536	118	-
Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-
Utdeling fra selskaper	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-	-	-
Bruk av lån	234 326	261 095	157 375
Sum investeringsinntekter	363 823	356 879	244 528
Videre utlån	80 494	100 000	100 000
Bruk av lån til videre utlån	80 494	100 000	100 000
Avdrag på lån til videre utlån	21 098	-	-
Mottatte avdrag på videre utlån	35 299	-	-
Netto utgifter videreutlån	-14 201	-	-
Overføring fra drift	79 424	79 424	75 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne inv.fond	-15 735	-	-
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet inv.fond	5 757	5 757	79 007
Dekning av tidligere års udekket beløp	-	-	-
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	72 444	85 181	154 007
Fremført til inndeckning i senere år (udekket beløp)	39 369	-	-

Budsjettavviket på investeringer i varige driftsmidler utgjør 47,1 mill. Dette avviket skriver seg bla. fra omsorgsleiligheter på Fosslia (budsjettavvik -12,7 mill. eks. mva), rehabilitering av Hegra Ungdomsskole (-7,7 mill. eks. mva), prosjekter innen Vannverk (-6,2 mill. eks. mva), prosjekter innen avløp (-3,6 mill. eks. mva) og utbedring av tak ved Fjellhallen (-3,8 mill. eks. mva).

Regnskapsført låneopptak er 26,77 mill. mindre enn forutsatt i budsjett.

Kommunens investeringer i anleggsmidler (ekskl startlån) var i 2022 på 382 mill. kr mot 341 mill. kr i 2021 (Investeringer i varige driftsmidler – kompensasjon for merverdiavgift – salg av varige driftsmidler). Tilskudd til andres investeringer er 1,1 mill. og omfatter overføringer til KFR og justeringsavtaler). Kjøp av aksjer utgjør 7,0 mill. og består av egenkapitalinnskudd KLP, aksjer i Smart mobility, aksjer i Stiklestad Nasjonale Kultursenter AS og aksjer i legehjemmel ved Torget Legekontor.

Udekket beløp på 39,4 mill kr. skal inndeckes i det året investeringsregnskapet legges fram. Dette vil naturlig bli en del av regnskapssaken. Kommunedirektøren vil innstille på bruk av disposisjonsfondet som inndeckning av hele beløpet.

3.6.2 De største investeringsprosjekt på hovedkapitlene (tall i tusen kroner)

Investeringstiltak	Oppstarts- år	Antatt ferdig- stillelsesår	Regnskaps- ført tidligere år	Regnskaps- ført 2022	SUM regnskaps- ført
Omsorgsleiligheter Fosslia	2019	2023	139 458	135 535	274 993
Hegra u-skole rehabilitering	2020	2023	16 124	35 583	51 707
Fjellhallen tak	2020	2022	9 429	31 539	40 968
Boliger Lillemoen	2020	2022	28 707	25 415	54 122
Kjøp av meninghetsbarnehagen				16 939	
Brann- /beredsk.utstyr (brannbil og lift)				13 192	
Nytt varmebehandlingsanlegg Hjelseth	2019	2022	95 528	11 043	106 571
VA sanering Hell	2019	2023	1 956	9 459	11 415
Renovering Yrkesvegen 1	2022	2023		8 128	
VA sanering Juløyvegen	2021	2022	9 893	6 093	15 986
Utbygging Halsen barneskole	2022	2026		6 042	
Rundkjøring Havnegata (Tangen)	2022	2023		5 432	
Øverlands Minde rehabilitering	2019	2022	10 537	4 766	15 303
Ny veg Øyamoen - Vegsletta	2017	2022	20 245	4 237	24 482
Boliger				8 083	
Parkeringsområde Skatval skole	2020	2022	796	3 826	4 622
Sandskogan barnehage tilbygg	2020	2023	274	3 660	3 934
Kjøp av Blåkløkkesvingen				3 180	
Rehab svømmebasseng Hegra	2022	2023		2 643	2 643
Sonemålere vann				2 640	
Forterkning Ydstinesvegen				2 392	
Nyasfaltering kommunale veger				1 857	
Ny vannledning Valstad				1 537	
Diverse tiltak kommunale bruer				1 399	
VA sanering Reppe boligfelt				1 338	
Nye avløpsledninger Sutterøy				1 301	
Kjøp av kjøretøy vannverk				1 215	
Skatval skole pelletsanlegg				1 182	
IKT VR og øvrige områder				3 991	
Diverse tiltak oppvekstbygg				3 128	
Diverse tiltak omsorgsbygg				1 627	
Kjøp av biler til bilpool				523	
Diverse tiltak Vann og avløp				7 330	
Diverse tiltak veg				3 739	
Gatelys				897	
Kirker og gravlunder				800	
Salg av leiligheter Lillemoen				-25 214	
Salg av næringsareal				-7 635	
Annet				9 749	
Kostnader investeringsprosjekter -22				348 591	

Dette er netto investeringskostnad for de ulike prosjekter. Dvs. at momskompensasjon, tilskuddsmidler, salgsinntekter og bruk av fond er fratrukket.

3.7 Fond

3.7.1 Saldo fondsmidler pr. 31.12 (tall i tusen kroner og løpende priser)

	2019	2020	2021	2022
Disposisjonsfond	156 692	249 976	364 455	302 940
Bundne driftsfond	62 110	88 243	106 277	108 021
Ubundne kapitalfond*	32 510	9 010	16 142	10 385
Bundne kapitalfond	55 903	56 526	73 916	86 653
	307 216	403 755	560 790	510 999

*Tapsfond startlån er holdt utenfor (3 mill i 21/22)

De totale fondsmidler i 2022 ble redusert med kr 50 mill. kr. Av de samlede fondsmidler på 511 mill. kr utgjør disposisjonsfondet ved utgangen av fjoråret 303 mill. Nedgang på over 60 mill. Ubundne kapitalfond reduseres årlig knyttet til EK-innskudd KLP. Økninger er knyttet til salg av eiendommer eller næringsstomter. Bundne kapitalfond består av ulike inntekter som er bundet til direkte formål. Her kan nevnes statlig finansiering av bergkunsmuseet 8,5 mill. kr, frikjøp parkeringsplasser 22,4 mill. kr, startlån til reutlån 34,4 og fond boligarealer 10,5 mill. kr.

3.7.2 Oversikt bundne fondsmidler pr. 31.12 (tall i tusen kroner)

Bundne fond	Beholdning 01.01.2022	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2022
<i>Bundne driftsfond</i>				
Selvkostfond	6 049	3 060	2 361	6 748
Øremerka statstilskudd	43 333	5 462	12 870	35 925
Næringsfond/Kraftfond	38 028	11 185	4 156	45 057
Gavefond	766	178	86	858
Husbanktilskudd	4 150	0	83	4 067
Øvrige bundne driftsfond	13 950	4 046	2 632	15 364
Sum	106 276	23 931	22 188	108 019
<i>Bundne investeringsfond</i>				
Øremerka statstilskudd	8 741	0	0	8 741
Gavefond	12	0	0	12
Utbyggingsprosjekter	43 857	1 037	2 540	42 354
Avsetninger startlån	21 153	14 698	458	35 393
Øvrige bundne investeringsfond	153	0	0	153
Sum	73 916	15 735	2 998	86 653

Øremerka statstilskudd investering er hovedsakelig bevilgede midler til bergkunstmuseum som av ulike årsaker ikke har blitt realisert pr dags dato.

Øvrige bundne investeringsfond er midler til fiskeplass, gangbru og galleri på hjul som heller ikke har blitt realisert ennå.

3.8 KOSTRA - Finansielle nøkkeltall (3 siste år)

Stjørdal har valgt å sammenlikne seg med Malvik og Levanger. I de etterfølgende Kostra-tallene er det benyttet konserntall. Dette er nødvendig for sammenligningen med andre kommuner. I konserntallene inngår KF, IKS etc. Dette medfører at det vil kunne være avvik på tallene fra kommuneregnskapet.

Nivå 2	År	Stjørdal	Malvik	Levanger	Trøndelag
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene	2022	0,8	2,0	2,6	2,4
	2021	5,7	4,2	2,4	4,8
	2020	5,8	1,3	-1,2	3,6
Langsiktig gjeld ex Pensjonsforpliktelser i % av dr.inntekt	2022	122,1	175,5	150,0	127,7
	2021	116,0	155,9	153,4	129,3
	2020	116,0	160,6	155,7	126,4
Netto lånegjeld i % i prosent av driftsinntektene	2022	98,5	123,9	130,6	104,8
	2021	93,3	108,9	134,5	105,4
	2020	93,8	109,4	136,1	106,0
Netto lånegjeld i kr. pr. innbygger	2022	106 780	112 451	132 885	106 370
	2021	101 793	92 796	129 927	103 075
	2020	91 784	87 666	127 057	98 512
Skatt prosent av driftsinntektene (brutto)	2022	28,6	39,7	30,2	35,1
	2021	26,2	37,9	29,9	33,1
	2020	25,2	35,5	27,0	30,3
Statlig rammeoverf. i prosent av driftsinntektene	2022	29,8	29,1	34,5	29,5
	2021	15,8	32,3	35,0	30,2
	2020	18,0	33,7	35,1	31,4

Kommentarer

- Netto driftsresultat (0,8 % i forhold til driftsinntektene) for 2022 ble vesentlig lavere enn 2020 og 2021, og godt under anbefalt nivå og gjennomsnittet for Trøndelag, nabokommunene og sammenlignbare kommuner.
- Den langsiktige gjeld er denne gang presentert uten fremtidige pensjonsforpliktelser og målt i % av driftsinntektene. Lavere enn nabokommunene og snittet for Nord-Trøndelag.
- Netto lånegjeld viser samme utvikling som for langsiktig gjeld.
- Økningen i statlige rammeoverføringer i 2022 skyldes at SIO-prosjektet ble avsluttet i 2021. Finansieringsmodellen medførte lavere rammeoverføringer og mer øremerket tilskudd.

3.9 Bevilgningsoversikt drift (tall i tusen kroner)

	Regnskap 2022	Rev. Budsj. 2022	Oppr.budsj. 2021
1 Rammetilskudd	793 065	792 338	770 402
2 Inntekts- og formueskatt	760 704	696 654	686 554
3 Eiendomsskatt	-	-	-
4 Andre generelle driftsinntekter	86 498	62 285	48 572
5 Sum generelle driftsinntekter	1 640 267	1 551 277	1 505 528
6 Sum bevilgninger drift, netto	1 490 001	1 405 585	1 386 146
7 Avskrivninger	136 721	119 000	119 000
8 Sum netto driftsutgifter	1 626 723	1 524 585	1 505 146
9 Brutto driftsresultat	13 545	26 692	382
10 Renteinntekter	25 444	18 075	18 075
11 Utbytter	12 620	11 800	11 800
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	1 445		
13 Renteutgifter	67 944	56 769	55 476
14 Avdrag på lån	99 287	94 851	78 900
15 Netto finansutgifter	-130 612	-121 745	-104 501
16 Motpost avskrivninger	136 721	119 000	119 000
17 Netto driftsresultat	19 653	23 947	14 881
<u>Disponering av netto driftsresultat:</u>			
18 Overføring til investering	79 424	79 424	75 000
19 Netto avsetninger til bundne driftsfond	23 931	11 897	11 897
20 Netto bruk av bundne driftsfond	-22 187	-7 714	-4 489
21 Avsetninger til disposisjonsfond	16 557	18 413	9 016
22 Bruk av disposisjonsfond	-78 072	-78 072	-76 543
23 Sum disponeringer	19 653	23 947	14 881
24 Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)	-	-	-

Av bevilgningsoversikt drift går det fram at kommunens generelle driftsinntekter (frie midler) ble henholdsvis 135 mill. kr og 89 mill. kr høyere enn opprinnelig og revidert budsjett. 74 mill høyere skatteinngang enn revidert budsjett skyldes rekordhøy skatteinngang i november og desember.

Integreringstilskuddet (andre generelle driftsinntekter) ble nærmere 23 mill høyere enn opprinnelig budsjett. Årsaken var langt flere flyktninger (Ukraina) enn opprinnelig forutsatt.

Sum bevilgninger drift, netto fremkommer som (linje 5 minus linje 7 og 9) Sum generelle driftsinntekter fratrukket avskrivninger og brutto driftsresultat.

For øvrige poster vises det til tidligere kapitler.

3.10 Oversikt balansen

BALANSEN (aktiva) tall i mill.kr	2019	2020	2021	2022	Endring
Faste eiendommer og anlegg	2 997	3 249	3 539	3 819	280
Utstyr, maskiner og transportmidler	95	112	131	162	31
Utlån	429	481	528	573	45
Aksjer og andeler	351	355	374	381	7
Pensjonsmidler	1 967	2 099	2 066	2 215	149
Sum Anleggsmidler	5 839	6 297	6 638	7 149	511
Kortsiktige fordringer	79	194	192	223	31
Premieavvik	100	97	100	110	10
Aksjer og andeler (pengemarkedsfond)	218	279	141	150	9
Kasse, postgiro, bankinnskudd	330	155	557	369	-188
SUM Omløpsmidler	727	725	989	851	-138
SUM EIENDELER	6 566	7 022	7 627	8 001	374

Sum anleggsmidler økte med 511 mill. kr. Faste eiendommer og anlegg økte med 280 mill. kr. Økningen er i hovedsak knyttet til Fosslia omsorgssenter (136 mill. kr), Lillemoen (25 mill. kr), kjøp av menighetsbarnehagen (17 mill. kr), Hegra u-skole (36 mill. kr), Øverlands Minde (9,2 mill. kr), Fjellhallen (31,5 mill. kr), brannbil og lift (13 mill. kr) og vann og avløp (30 mill. kr).

Utlån (i hovedsak startlån) økte med 45 mill. kr.

Aksjer og andeler økte med 7 mill. kr. Kjøp av aksjer i SNK AS (1,75 mill. kr), økt andel aksjer i Hell Smart Mobility (1 mill. kr) og økt KLP-innskudd (4,1 mill. kr).

BALANSEN (passiva) tall i mill.kr	2019	2020	2021	2022	Endring
Disposisjonsfond	157	250	364	303	-61
Bundne driftsfond	62	88	106	108	2
Ubundne investeringsfond	33	9	19	13	-6
Bundne investeringsfond	56	57	74	87	13
Regnskapsmessig mindreforbruk	41	0	0	0	0
Kapitalkonto	1 015	1 466	1 588	1 712	124
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK	13	13	13	13	0
Egenkapital	1 376	1 883	2 164	2 196	32
Pensjonsforpliktelser	2 273	2 162	2 101	2 292	191
Sertifikatlån	263	263	263	263	0
Andre lån	2 379	2 452	2 760	2 934	174
Langsiktig gjeld	4 914	4 877	5 125	5 489	364
Kortsiktig gjeld	276	263	339	315	-24
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	6 566	7 022	7 627	8 001	374

I 2022 ble det brukt 79 mill av disposisjonsfondet til investeringsformål. Videre ble det avsatt 16,6 mill kr av årets resultat. Totalt ble disposisjonsfondet redusert med 61 mill.

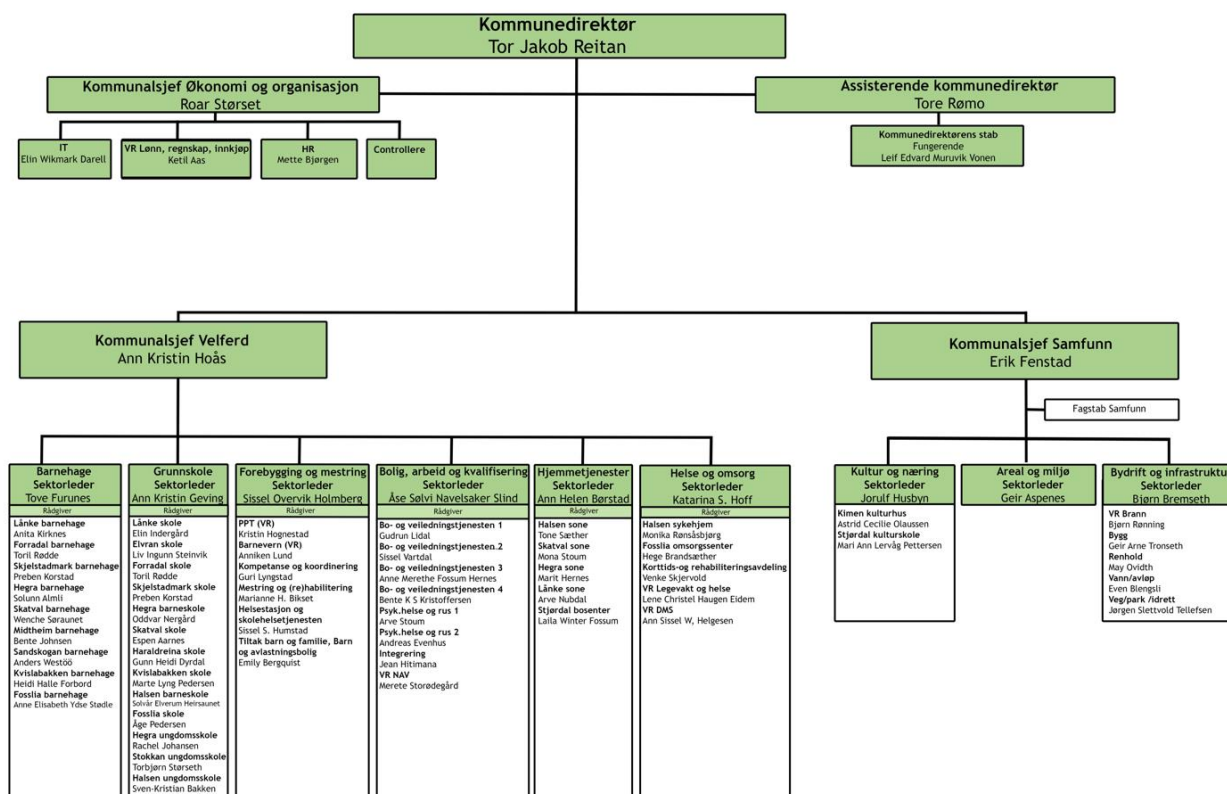
For endringer i bundne driftsfond vises det til kapittel 3.7.1-2.

Kapitalkonto økte med 124 mill. I hovedsak skyldes dette at sum aktivering av fast eiendom/anlegg overstiger hva som er avskrevet. Kapitalkontoen (med fradrag for føringene som gjelder pensjon) viser hvor mye av anleggsmidlene som er finansiert med egenkapital.

Langsiktig gjeld består av både pensjonsforpliktelser og ordinære lån. Pensjonsforpliktelsene økte med 191 mill. kr. Lånegjelden økte med 174 mill. kr. For detaljer vises det til gjeldsporteføljerapport. Sammen med årsrapporten vil det legges ved en egen gjeldsporteføljerapport.

4 STJØRDAL KOMMUNE SOM ORGANISASJON

4.1 Organisasjonskart – administrativ organisering

Figur: organisasjonskart Stjørdal kommune 31.12.22.

4.2 Ansatte

Per 31.12.22 hadde kommunen 1970 fast ansatte. Det er 52 flere enn i 2021.

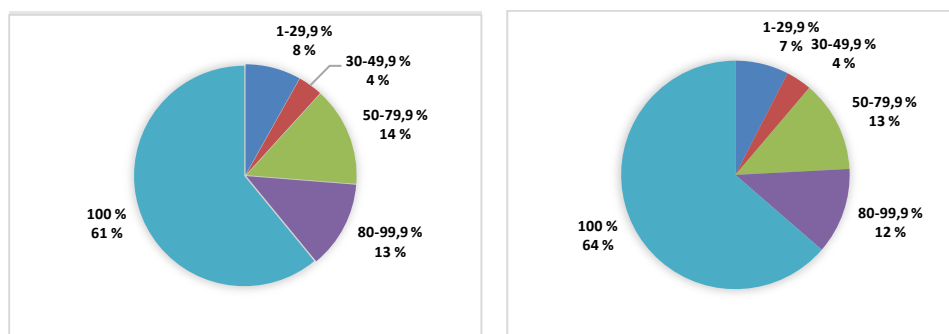
Heltid/deltid fordelt på ansettelsesprosent og kjønn		
	Kvinner	Menn
1-29,9 % stilling	7,6 %	7,3 %
30-49,9 % stilling	4 %	2,2 %
50-79,9 % stilling	14,5 %	7,3 %
80-99,9 % stilling	14 %	5,6 %
100 % stilling	60 %	77,5 %

Tabell: fordeling ansettelseskategorier kvinner og menn per 31.12.22. Fast ansatte.

Heltid og deltid

Endringen mot en heltidskultur går i riktig retning i Stjørdal kommune, og andelen heltidsansatte har økt betraktelig de siste årene. Det er viktig å beholde det høye fokuset på heltid også framover. Per 31.12.22 jobbet 3 prosent flere heltid ift. samme tid i 2021. Kommunen har gode rutiner med at det som hovedregel tilbys 100 prosent stillinger ved utlysninger av ledige stillinger, og deltidsandeler lyses ut internt. Her har både ledere, tillitsvalgte og HR-enheten gjort en god og felles innsats.

I deltidsregnestykket holder vi unna stillinger som er deltidsstillinger i sin funksjon. Dette gjelder studenter som jobber deltid ved siden av studiene, brannmannskap som jobber heltid, men har en liten deltids beredskapsstilling i brann og redning i tillegg, og leger som har satt av en del av heltidsstillingen til kommunalt arbeid. Disse utgjorde per 31.12.22 50 personer. Blant de resterende 1920 fast ansatte jobbet 64 prosent heltid og 33 prosent deltid per 31.12.22. Det er en økning i heltidsandel på knappe 3 prosent fra 2021.

Figurer: Andel heltid og deltid i Stjørdal kommune 31.12.21 og 31.12.22.

Ufrivillig deltid

Stjørdal kommunen har manuell kartlegging av ufrivillig deltid¹ og vi ser at rapportering er sporadisk og variert fulgt opp. Oppsummert for 2022 er det rapportert 31 kvinner og 3 menn på uønsket deltid. Vi har et mål om å finne en digital løsning hvor ansatte selv kan registrere uønsket deltid og hvor leder kan følge opp.

Prosjekt med nye turnuser, heltid og kvalitet i tjenestene

Stjørdal kommune satte våren 2021 i gang et prosjekt for å prøve ut nye turnuser som fremmer heltidskultur. To enheter i helse- og omsorgstjenestene satte ny turnus i drift mars 2022. Ved en av enhetene fikk 8 medarbeidere økt stilling, ved den andre enheten fikk 30 medarbeidere høyere stilling. Det har vært et tett samarbeid med tillitsvalgte og medarbeiderne på enhetene. All økning av stilling har vært frivillig.

Det er gjennomført 2 spørreundersøkelser blant medarbeiderne for å måle endringer i tilfredshet og holdninger. En ny undersøkelse sendes ut våren 2023. Så langt ser vi at medarbeiderne gjennomgående har vært fornøyd med endringene i turnus. De mener at:

- Store stillinger påvirker kontinuitet og kvalitet i tjenestene positivt

¹ Ufrivillig deltid defineres som når medarbeideren ønsker og har anledning til å jobbe i større stilling.

- Heltid og større stillinger påvirker slitasje på ansatte positivt
- Store stillinger påvirker kompetanse og kollegaveiledning positivt

Prosjektet har fått konsulentbistand til to målinger i turnusene som viser hvordan grepene som er gjort virker på kvalitet, sykefravær, innleie med mer. Det er gjennomført seminar om heltid med ledere og tillitsvalgte. Denne følges opp med digitale samlinger i 2023, hvor vi skal bruke tallmaterialet fra Stjørdal til å kunne ta konkrete grep. Målingene gir kommunen god kunnskap om hvilke grep som virker, hva vi må tørre å gjøre mer av. For eksempel viser de tydelig hvordan helgefaktoren (antall helgetimer pr år) påvirker mulighetene til heltidskultur og robuste turnuser. Vi ser også at der vi greier å bufre (styrke turnusen riktig) påvirker dette innleie i svært stor grad. Å bare øke stillinger/rammetimetall alene vil ikke løse utfordringene; vi må se på hvordan vi fordeler ressursene innad i turnusen. Resultatene fra målingene kommer i prosjektrapporten i 2023.

Status for områdene

Kommunedirektør, Økonomi og organisasjon og assisterende kommunedirektør

79 prosent jobbet heltid per 31.12.22.

Område Velferd

Sektor Helse og omsorg

32 prosent i sektor Helse og omsorg jobbet heltid per 31.12.22. Det er en økning på 5 prosent fra 2021.

Sektor Hjemmetjenester

i Hjemmetjenesten jobbet 41 prosent i sektoren heltid, en økning på 5 prosent fra 2021.

Sektor Forebygging og mestring

I sektor Forebygging og mestring jobbet 79 prosent av de fast ansatte heltid, en økning på 3 prosent fra 2021.

Sektor Bolig, arbeid og kvalifisering

53 % prosent av de fast ansatte i denne sektoren hadde hele stillinger per 31.12.22.

Sektor grunnskole

72 prosent jobbet heltid per 31.12.22. Størstedelen av deltidsansatte jobbet i 50 prosent eller mer.

Sektor barnehage

73 prosent i barnehagene jobbet heltid 31.12.22. De aller fleste i deltidsstilling jobbet i 50 prosent stilling eller mer.

Område Samfunn

Sektor kultur og næring

52 prosent i sektoren jobbet heltid. For kulturektoren er utfordringen med deltid i noen grad knyttet til at medarbeidere har tilsetning i flere kommuner og arbeidssted. Til eksempel er mange musikkskolelærere utøvende kunstnere i tillegg.

Sektor Bydrift og infrastruktur

82 prosent jobbet heltid per 31.12.22.

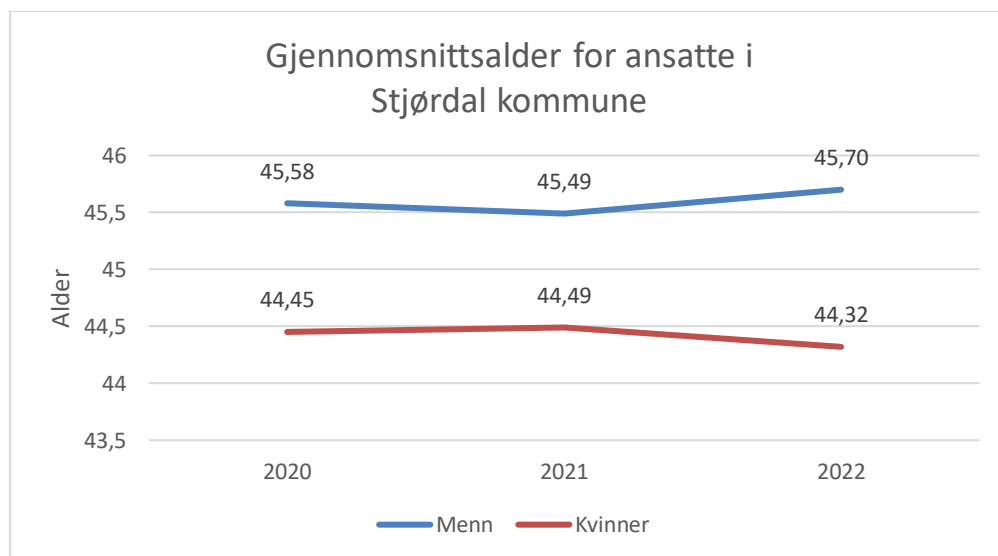
Sektor Areal og miljø

91 prosent jobbet heltid per 31.12.22.

4.2.1 Livsfasepolitikk

Et av punktene i Stjørdal kommunes arbeidsgiverpolitikk, vedtatt høsten 2019, er at ledere skal drøfte konkrete ordninger og tiltak med de ansatte for å tilrettelegge i ulike livsfaser. I 2020 ble det nedsatt en treparts arbeidsgruppe for å utarbeide en livsfaseorientert personalpolitikk. Arbeidet ble utsatt på grunn av koronapandemien, men igangsatt første kvartal 2022.

Gjennomsnittsalderen for ansatte i Stjørdal kommune har vært stabil de siste årene:

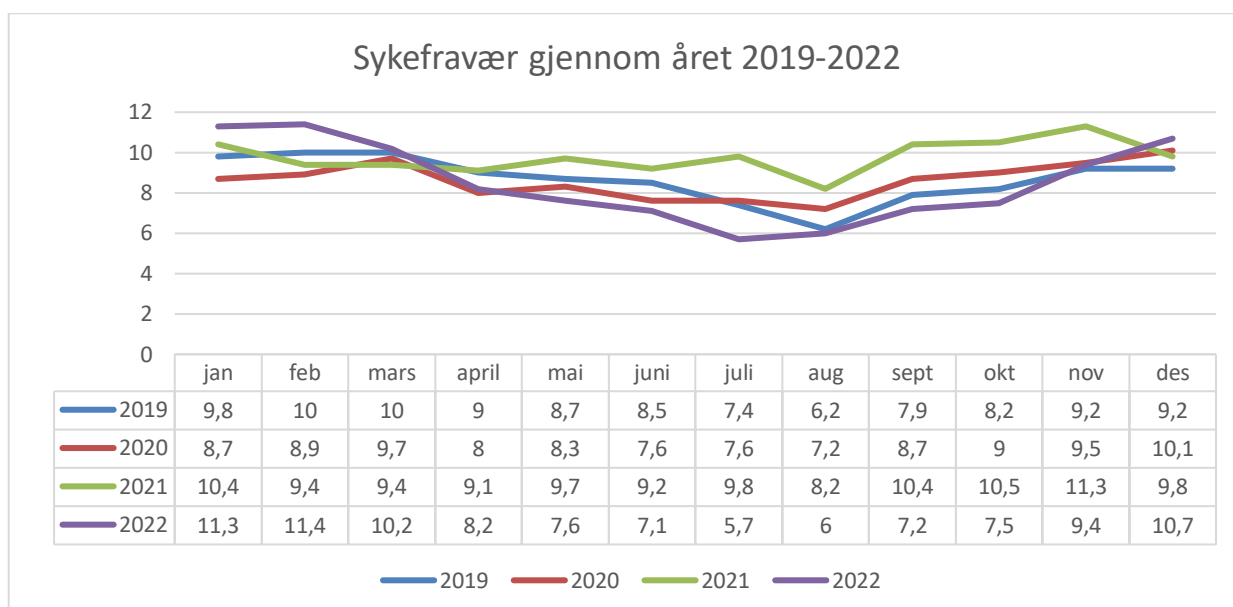
Kompetanse og kunnskap bygges opp over tid, og for å levere gode tjenester trenger Stjørdal kommune kompetente, erfarne seniorer i tillegg til yngre arbeidstakere. Pr. 31.12.2022 var 370 ansatte i Stjørdal kommune 58 år eller eldre (19 % av totalt antall ansatte). Av disse var 282 kvinner og 88 menn. Dette er gruppen arbeidstakere som regnes som seniorer, og som kommunen har størst risiko for å miste på grunn av avgang i forbindelse med alder.

Vi tilbringer en stor del av livet vårt på jobb. I løpet av livet vil vi møte på faser og situasjoner der vi kan ha behov for individuelle tilpasninger for at hverdagen skal gå opp. Å klare å beholde motiverte og kvalifiserte ansatte gjennom en lang yrkeskarriere stiller krav til fleksibilitet, kreativitet, individuelle løsninger og differensiert bruk av virkemidler. Den gode dialogen mellom leder og medarbeider vil stå sentralt når arbeidsgruppa presenterer forslag til hvordan Stjørdal kommunes personalpolitikk skal ivareta de ulike livsfasene i løpet av våren 2023.

4.2.2 Sykefravær

Stjørdal kommune har fortsatt store kostnader forbundet med sykefravær. Vi ser av grafen under at sykefraværet i 2022 har gått ned sammenlignet med tidligere år. Økning av sykefraværsprosenten i siste kvartal er sammenlignbart med tidligere år. Rapportering på sykefravær gjøres regelmessig i måneds- og tertialrapportering samt i AMU.

HR-enheten, Friskgården BHT og NAV arbeidslivssenter har et godt samarbeid for på best mulig måte å være gode støttespillere for ledere i arbeidet med sykefravær.

Tabell: sykefraværet (prosent) måned for måned i Stjørdal kommune siste fire år

4.3 Likestilling

I henhold til likestillings- og diskrimineringsloven er kommunene pålagt å redegjøre for konkrete punkter når det gjelder likestilling og diskriminering. Dette er rapportert på i eget vedlegg til årsrapporten.

Kjønnsbalanse i virksomheten

I Stjørdal kommune er det totalt 1650 årsverk (ansatte i fast stilling). Årsverkene er fordelt på 77,2 prosent kvinner og 22,8 prosent menn.

Kjønnsfordeling på ulike stillingsnivå

Tabellen under viser kvinneandelen i Stjørdal kommune i ulike stillingskategorier.

Kvinneandel, årsverk	2020	2021	2022
Komm.dir. ledergruppe / SLG	25,0 %	40,0 %	37,5 %
Ledere, kap. 3	64,7 %	64,5 %	68,3 %
Akademikere (kap. 5), master	60,3 %	60,2 %	61,7 %
Høyskole m/till.utd.	76,6 %	77,3 %	77,8 %
Høyskole	87,8 %	88,6 %	88,6 %
Fagarbeidere	76,2 %	76,1 %	76,0 %
Ufaglærte	71,4 %	70,9 %	73,5 %

Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn

	2020	2021	2022
Gjennomsnittlig årslønn			
• Kvinner	485 214	507 814	523 461
• Menn	526 827	538 784	557 677

Lønn kvinner/menn	2021		2022	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Kommunalsjefer (HTA 3.4.1) *	1 143 700	1 146 750	1 200 000	1 191 887
Ledere (HTA 3.4.2) **	764 487	768 932	794 091	814 435
Akademikere (kap. 5), master	657 188	715 032	672 158	739 126
Høyskole m/tilleggsutd.	565 256	563 430	582 097	582 248
Høyskole	520 841	533 380	535 866	546 091
Fagarbeidere	451 145	464 170	463 559	476 838
Ufaglærte	384 291	390 200	393 587	400 216

* Kommunalsjefene har åremålstillegg inkl. i årslønna.

** Flere av de ansatte i denne gruppen har åremålstillegg inkl. i årslønna.

Tabellene viser at kvinneandelen er lavest i de lønnsrammene som har det høyeste kravet til utdanning. Dette fører til at gjennomsnittslønn blir lavere for kvinner enn for menn.

Andel midlertidig ansatte

118 kvinner og 38 menn har en midlertidig stilling som sitt eneste ansettelsesforhold i Stjørdal kommune. Det vil si hhv. 7,2 prosent og 7,8 prosent av totalt antall ansatte. Dette inkluderer ansatte med fast avtale, ikke tilkallingsvikarer.

Uttak av foreldrepermisjon

Når det gjelder uttak av foreldrepermisjon, tar menn i de fleste tilfeller ut de lovpålagte ukene med foreldrepermisjon, mens det er kvinnene som stort sett tar ut de ukene man kan velge å fordele mellom seg. Reglene for uttak av foreldrepermisjon gjør det vanskelig å finne nøyaktige tall for uttak, da uttak kan foretas i flere perioder over flere år.

4.4 HMS

Forebyggende HMS-arbeid bidrar til økt trygghet, trivsel og arbeidsglede. Det er jobbet systematisk med HMS gjennom arbeidsmiljøundersøkelse (10 FAKTOR) vernerunder, HMS-team, tilbud om HMS-grunnkurs, IA-skole, oppfølging sykefravær og meldekultur for skade- og avviksmeldinger.

HMS-team

I 2022 har vi hatt fokus på å videreutvikle HMS-teamene i Stjørdal kommune. Teamene er en viktig faktor for å kunne forebygge sykefravær og bidra til et systematisk HMS-arbeid. Et HMS-team består av verneombud (ev. ansattrepresentant), tillitsvalgte og leder. Partene i HMS-teamet er likeverdige. Alle enheter i Stjørdal kommune skal ha et HMS-team.

HMS-teamene har faste saker som sykefravær, avvik, prioritering rundt organisering og kunnskapsdeling/kompetanseøkning på den enkelte arbeidsplass. Høsten 2022 bidro mange HMS-team til forankring for og deltakelse i 10-faktor medarbeiderundersøkelse.

NAV arbeidslivssenter gjør en solid innsats for å bidra til god rolleforståelse og godt arbeid i kommunens HMS-team. I 2022 bisto de 15 HMS-team. Arbeidslivssenteret ser at rutiner og

prioriteringer som medarbeidersamtale er viktig å gjennomføre for å kunne forebygge, samt sette noen føringer for forventninger til «arbeidets art» med den ansatte.

I sektor Hjemmetjeneste deltok alle HMS-team på IA-skole i regi av arbeidslivssenteret høsten 2022. Ytterligere 5 sektorer i kommunen planlegger gjennomføring av IA-skolen i 2023. Ergo vil alle HMS-team i disse sektorene kompetanse heves på temaene: partssamarbeid, sykefraværarbeid, arbeid og helse, kommunikasjon og Arbeidsmiljøportalen.

4.4.1 Medarbeiderundersøkelsen 10-FAKTOR

Et viktig verktøy i det systematiske arbeidet med arbeidsmiljø, er medarbeiderundersøkelse. Stjørdal kommune gjennomførte 10-FAKTOR medarbeiderundersøkelse i 2022. 10-FAKTOR-undersøkelsen er ikke bare en medarbeiderundersøkelse, men også et verktøy for utvikling. Undersøkelsen måler ti faktorer som er dokumentert viktige for å oppnå gode resultater, og samtidig mulig å utvikle gjennom målrettet utviklingsarbeid.

Å sikre trygge, men utviklende arbeidsforhold har stor betydning for å kunne rekruttere og beholde medarbeidere. Resultatene fra undersøkelsen er derfor en verdifull kilde i arbeidet med å videreutvikle Stjørdal kommune som en attraktiv arbeidsgiver.

10-FAKTOR ble gjennomført i perioden fra 14.11.22-07.12.22. 80 % av medarbeiderne svarte på undersøkelsen, og at det er så stor oppslutning om undersøkelsen gir god validitet.

Oppfølging av undersøkelsen og arbeid med handlingsplaner knyttet til bevarings- og forbedringsområder er igangsatt på hver enkelt enhet, og vil fortsette i 2023. HMS-teamene har en viktig rolle i arbeidet med oppfølging av tiltak frem mot neste undersøkelse.

4.5 Kvalitetsarbeid

4.5.1 Kvalitetssystem

Kvalitetsforbedringsarbeid er en kontinuerlig prosess som skal vises i forbedringer av de tjenestene vi utfører overfor brukerne. Kvalitetssystemet i seg selv er et verktøy for systematisering, internkontroll, oversikt og dokumentasjon.

Økte interne og eksterne krav til den kommunale forvaltningen gjør at Stjørdal kommune stadig blir mer bevisste når det gjelder kvalitetsforbedring og effektivitet. Blant annet rapportering av kvalitetsindikatorer for flere kommunale tjenesterg jennom KOSTRA. Vi opplever årlig flere tilsyn fra ulike aktører samt innsynsbegjæringer fra media, særlig mht. avvik.

Kvalitetsrådgiver ble ansatt i mai 2022. Det har bidratt til gjennomført opplæring på avviks-, dokument- og årshjulmodulen. Opplæring videreføres, og materialet ligger tilgjengelig for alle på Innsida.

En viktig del av kvalitetsarbeidet er å jobbe med meldekulturen. Det å melde avvik er en viktig del av systematisk kvalitetsforbedring og læring, som også vil kunne føre til forbedringer innen andre områder; økt kvalitet på tjenestene, bedre sikkerhet, bedre arbeidsmiljø og redusert sykefravær.

Kvalitetsrådgiver deltar i AMU og presenter status på kvalitetsarbeidet, med hovedfokus på HMS-avvik og skademeldinger.

Det ble i 2022 registrert 1594 avvik i kommunen. Dette er nesten 700 flere avvik enn i 2021. Årsakene til denne antatte underrapporteringen er vanskelige å bekrefte, men flere år uten gode systemer for oppfølging av meldte avvik kan ha medført liten tiltro til reell oppfølging, manglende tilbakemeldinger og derigjennom manglende forståelse for hvorfor man melder avvik.

Det arbeides med avklaring av hvilke typer dokumenter som skal inn i kvalitetssystemet, hva som skal hvor av ulike planer samt prosedyrer og rutiner på overordnet nivå. Per i dag finnes dette på ulike plattformer. Det pågår et arbeid med å starte opp et kvalitetsutvalg i kommunen, hvor representanter fra alle kommunalsjefområder vil delta.

4.5.2 Skademeldinger

Arbeidsmiljølovens § 5-1 omhandler plikt til å registrere skader i jobbsammenheng. Det er viktig å ha gode rutiner for å registrere skader og sykdommer som er arbeidsmiljørelatert. Dette for å sikre den enkelte arbeidstakers trygderettigheter og for å skaffe verdifull informasjon som kan gjøre virksomheten i stand til å forbygge skader på ansatte. Det ble i 2022 registrert 331 skademeldinger. Dette er 45 flere enn i 2021. Skademeldingene var fordelt med hhv. 328 på Velferdsområdet og 6 på Samfunnsområdet. Vi ser en svak stigning, og erfarer at det er store forskjeller på meldekultur. Enkelte enheter melder kun svært alvorlige hendelser og skader som har ført til sykefravær, andre melder også mindre alvorlige hendelser og skader. Ansatte beskriver fortsatt en usikkerhet i forhold til om det blir igangsatt tiltak etter skader som skyldes feil og mangler.

Beskrivelser av forslag til forebyggende tiltak mangler i de fleste skademeldinger. Skader begrunnes i flere tilfeller med mangel på ressurser rundt enkelte brukere. Det etterlyses oppfølging av ansatte som har blitt skadet i slike vanskelige situasjoner. Det jobbes med å få på plass en bedre flyt for skademeldinger samt revidering av aktuell prosedyre i 2023.

4.6 Arbeidsmiljøutvalget

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) er partssammensatt og skal arbeide for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i Stjørdal kommune. Utvalget deltar i planleggingen av HMS- arbeidet og følger utviklingen av arbeidsmiljøet.

AMU i Stjørdal kommune har 8 faste medlemmer med tale-, forslag-, og stemmerett. Arbeidsgiver og arbeidstakerne har like mange representanter i utvalget. Bedriftshelsetjenesten og NAV arbeidslivsentere har vært representert i AMU som en rådgivende part uten stemmerett. Ledervervet i utvalget alternerer mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden. I 2022 hadde arbeidstakersiden ledervervet.

AMU har avholdt 5 møter i 2022. Utvalget har i tråd med arbeidsmiljøloven og Stjørdal kommune sine retningslinjer for AMU deltatt i planleggingen av HMS-arbeidet og fulgt opp saker om arbeidsmiljøet. Sakslister og møtereferat er publisert på Stjørdal kommune sine hjemmesider.

Faste saker på hvert møte har vært:

- Informasjon fra Kommunedirektør (KD)
- Informasjon fra Hovedverneombud (HVO)
- Informasjon fra HR
- Informasjon fra Bedriftshelsetjenesten (BHT)
- Informasjon fra NAV Arbeidslivssenter
- Status kvalitet- og avvikssystemet
- Status skademeldinger

AMU har behandlet følgende saker:

- IA-handlingsplan 2021-2024
- Handlingsplan for inkluderende arbeidsliv 2023-2023 i Stjørdal kommune
- Sykefravær for Stjørdal kommune
- IA arbeidet i Stjørdal kommune
- Valg av verneombud på Stjørdal rådhus
- Overordnet sak Vold og trusler mot ansatte
- Livsfasepolitikk

4.7 AKAN

Forebygging og oppfølging av rus- og avhengighetsproblematikk gjøres i henhold til egen AKAN-retningslinje. Den er tilgjengelig for alle ledere og ansatte via personalhåndboken.

AKAN-utvalget er et underutvalg av AMU i Stjørdal kommune og skal organisere og tilrettelegge AKAN arbeidet i Stjørdal kommune. Utvalget er pådriver i det forebyggende og holdningsskapende arbeidet.

AKAN utvalget har i 2022 bestått av hovedverneombudet, en representant fra ledelsen og en ungdomskontakt og bedriftshelsetjenesten. Stjørdal kommune har 46 verneombud som er AKAN-kontakter i sine verneområder. Hovedverneombudet er leder av AKAN-utvalget.

Det ble avholdt 2 møter i 2022, gjennomgang av AKAN - retningslinjer har vært hovedtema.

4.8 Kompetansebehov og rekrutteringsutfordringer

Stjørdal kommune har en rekrutteringsstrategi som legger vekt på gode prosesser som bidrar til at vi rekrutterer medarbeidere med riktig kompetanse til rett tid. Tilgang på kvalifisert arbeidskraft er avgjørende for at Stjørdal kommune skal kunne tilby tjenester av god kvalitet. Kommunen opplever at arbeidsmarkedet har tilspisset seg gjennom stadig sterkere konkurranse om ressursene.

Denne utfordringen møtes med ulike virkemidler som for eksempel fokus på faste, hele stillinger og tilleggs- og bonusordninger for enkelte stillinger. I tillegg arbeider kommunen for å ha en

personalpolitikk som følger opp og utvikler våre medarbeidere slik at vi beholder dem så lenge som mulig.

For å møte krav og forventninger til nye generasjoner arbeidstakere må vi tilpasse oss arbeidsmarkedet med løsninger og fleksibilitet som gir godt omdømme og gjør oss konkurransedyktig og attraktiv som arbeidsgiver. Kommunen arbeider kontinuerlig med god arbeidsflyt og digitalisering i rekrutteringsprosessen samt å finne gode måter å profilere Stjørdal kommune ved utlysning av ledige stillinger.

4.9 Lederutvikling

Høsten 2022 ble det inngått avtale med Østlyng og Bjerke AS om et lederutviklingsprogram over to år med oppstart våren 2023. Lederutviklingen vil ha særlig fokus på samarbeid og samhandling, tydeliggjøring av roller og ansvar, og effektiv samhandling. Programmet har et mål om å utvikle felles forståelse og helhetlig språk for ledelse, samt utvikling i egne sektorer og enheter. Alle lederne i Stjørdal kommune deltar i programmet.

5 SAMFUNN, MILJØ OG FOLKEHELSE

5.1 Befolkningsutvikling.

Tabell 1: Utvikling av folketall 2010-2023, folketall pr. 01.01 i året, bevegelser er for foregående år.

	2010	2015	2020	2021	2022	2023
Totalt	21 375	23 308	24 145	24 283	24 287	24 541
Fødte	283	260	221	230	237	212
Døde	143	155	173	180	177	190
Fødselsoverskudd	140	105	48	50	60	22
Innflytting innland	979	1018	898	1 047	979	1 002
Utflytting innland	705	849	909	959	1 071	962
Nto. innflytting innl.	226	169	-11	88	-92	40
Netto innvandring	48	76	76	0	39	185
Endring siste år	415	351	117	138	4	254

Tabell 2: Folketall fordelt på alder og kjønn

Alder	01.01.2021			01.01.2022			01.01.2023		
	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt
0-5 år	738	810	1 548	741	762	1 503	746	722	1 468
6-15	1 560	1 621	3 181	1 547	1 645	3 192	1 524	1 655	3 179
16-19	618	646	1 264	625	621	1 246	650	642	1 292
20-66	6 976	7 252	14 228	6 959	7 210	14 169	7 036	7 255	14 291
67-79	1 519	1 484	3 003	1 535	1 533	3 068	1 592	1 553	3 145
80-89	493	383	876	527	409	936	546	454	1 000
90+	133	50	183	124	49	173	121	45	166
Totalt	12 037	12 246	24 283	12 058	12 229	24 287	12 215	12 326	24 541

Arbeidsledige i Stjørdal kommune 15-74 år

		2010	2015*	2018	2019	2020	2021	2022
Pr. 31.12/01.11	Registrert helt ledige	248	302	223	202	412	163	128

*Tallene fra 2015 er pr november som er statistikk måned arbeidsledighet. Kilde SSB tabell 10954. NAV innførte ny registerløsning fra november 2018 som gir høyere tall enn tidligere, tallene er derfor ikke helt sammenlignbare. Det høye tallet for 2020 skyldes pandemien. Tall for 2022 er hentet fra NAV's hjemmeside og er fra 01.01.2023

5.2 Samfunnssikkerhet og beredskap Stjørdal kommune

5.2.1 Smittevern

Pandemien medførte svært mye smitte i befolkningen i 2022, men vaksinasjonsdekningen var god, og virusvarianten var ikke så farlig som i tidligere faser. Kommunens innbyggere har vært svært lojale til lokale og nasjonale tiltak, og har dermed kollektivt bidratt til en god lokal kontroll med pandemiens utbredelse.

5.2.2 Beredskapsplanlegging og aktivitet

Beredskapsplaner skal styrkes og revideres på bakgrunn av nye store naturhendelser, endringer innen kriminalitet og Russlands invasjonskrig i Ukraina. Samordning av lokale og regionale tiltak og samtidig et stort planbehov stiller store krav til beredskapsarbeidet. Kompetanseutvikling og systematisering er kommet godt i gang i høst.

5.2.3 Helsemessig beredskap

Den daglige helseberedskapen ivaretas av ordinære tjenester med oppgaver som krever helsehjelp straks, i form av kjedene responssenter – hjemmetjeneste og legevakttelefon – fastleger – legevakt – evt. støtte fra spesialisthelsetjenestens ambulanser og akuttmottak. For å være forberedt på større hendelser som rammer svært hardt eller svært mange, har hver sektor i helse- og omsorgsarbeidet sine planer for å justere tjenesten for å ta unna prioriterte oppgaver. En ekstrainsats for å forebygge helseskade og sikre rask nok helsehjelp kan igangsettes av ledelsen i en krisesituasjon, gjennom ekstra utkalling av personale, pålegg om overtid eller omdisponeringer. I tillegg kan også behovet for materielle ressurser øke raskt, og det planlegges nå med å ha noe mer utstyr på lager lokalt. Vi har også sett behov for evakuering av mennesker ved storm og flom.

5.3 Klima og miljø

Dette kapitlet beskriver status for Stjørdal kommunens arbeid med klima og miljø i egen organisasjon og i samfunnet som helhet.

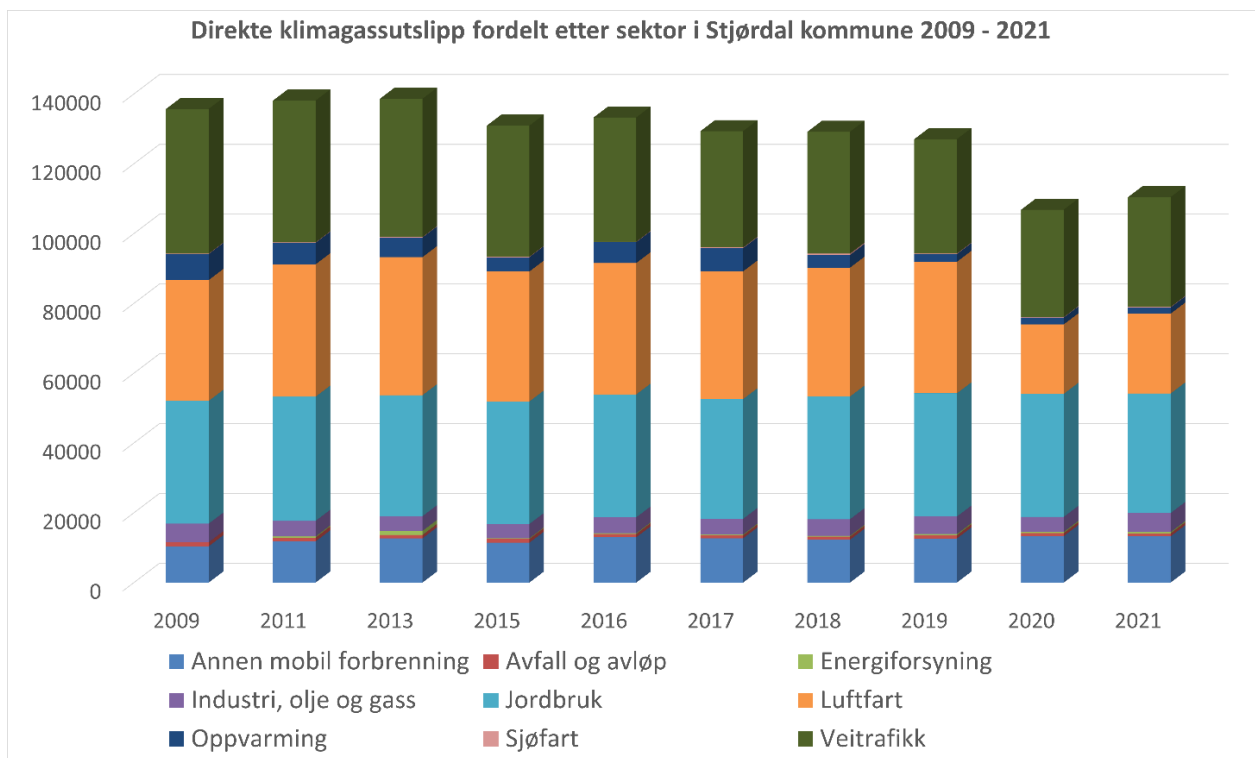
5.3.1 Klimagassutlipp – rapportering på klimabudsjett 2022 - 2025

Dette kapitlet gir en rapportering på mål og tiltak i klimabudsjettet. [Klimabudsjett 2022 – 2025 for Stjørdal kommune kan lese her.](#)

5.3.1.1 Klimaregnskap og måloppnåelse – Direkte klimagassutlipp innenfor kommunegrensen

Miljødirektoratets statistikk over klimagassutlipp viser de direkte utslippene innenfor kommunegrensen til Stjørdal kommune. Utslippene fordeles på ni ulike sektorer: Industri, olje og gass, energiforsyning, oppvarming, veitrafikk, sjøfart, luftfart, annen mobil forbrenning, jordbruk, og avfall og avløp. I 2021 var de direkte utslippene i Stjørdal kommune på 110426,1 tonn CO₂-ekvivalenter. Fra 2009 til 2021 har Stjørdal kommune redusert sine utslipp med 18,6 prosent. Trenden er nedadgående med noe variasjon fra år til år. Utslippene er en del lavere i 2020 og 2021, sammenlignet med tidligere år. Dette skyldes i hovedsak nedgang i flyreiser og nedgang i utslipp fra personbiler. Utslippetsnedgangen må ses i sammenheng med koronapandemien.

Graf viser direkte klimagassutlipp fordelt etter sektor i Stjørdal kommune 2009 – 2021:

Jordbruk er den største utslippkilden i 2021, og står for i underkant av en tredjedel av kommunens utslipp (31%). Veitrafikk er den nest største utslippkilden i 2021, og står for 28,5%. Tredje og fjerde største utslippkilde i 2021 er luftfarten på 20,7% og annen mobilforbrenning på 12%.

Utslippene fra jordbruk har holdt seg nokså stabilt fra 2009 fram til i dag. Utslipp fra luftfarten har holdt seg nokså stabilt fra 2009 - 2019, med en kraftig nedgang i utslipp i 2020 og 2021. Noe som har sammenheng med færre flyreiser og pandemi. Utslippene innen veitrafikk har gradvis blitt mindre fra 2009 - 2021. Nedgangen er på 24,1% og har i hovedsak sammenheng med teknologiutvikling innen personbiler. Utslipp fra annen mobil forbrening har variert noe fra år til år, men ha samlet sett hatt en oppgang på 27,4%.

Tabell viser prosentvis endring fra 2009 - 2021 innenfor de ulike sektorene:

Sektor	2009 tonn CO2-ekv.	2021 tonn CO2-ekv.	Endring i tonn CO2-ekv	Endring i prosent
Industri, olje og gass	5350,3	5454,9	+104,6	1,96%
Energiforsyning	0	367,2	+367,2	-
Oppvarming	7444,9	1776,4	-5668,5	-76,1%
Veitrafikk	41 436,5	31 438,9	-9997,6	-24,1%
Sjøfart	138,6	158	+19,4	14,0%
Luftfart	34 626,4	22 864,6	-11 761,8	-34%
Annen mobil forbrening	10411,2	13262,3	+2851,1	27,4%
Jordbruk	35 164,1	34 258,7	-905,4	-2,6%
Avfall og avløp	1127,7	845,1	-282,6	25,1%
Totalt	135 699,7	110 426,1	-25 273,6	18,6%

Detaljerte utslippstall for 2021 innenfor de ulike sektorene:

Annen mobil forbrening: Andre næringer (19,4 %), Behandling av avfall (2,7 %), Bygg og anlegg (35,7 %), Jordbruk(23,1 %), Skogbruk(3,2 %), Snøscooter (1,9 %), Tjenester tilknyttet transport(14,1 %)

Avfall og avløp: Avfallsdeponigass (45,1 %), Avløp (53,2 %), Biologisk behandling av avfall (1,6 %)

Energiforsyning: Fjernvarme unntatt avfallsforbrenning (100 %)

Industri, olje og gass: Industri olje og gass (100 %)

Jordbruk: Fordøyelsesprosesser husdyr (54,9 %); Gjødselshåndtering (16,7 %), Jordbruksarealer (28,4 %)

Luftfart: Innenriks luftfart (92,0 %), Utenriks luftfart (8,0 %)

Oppvarming: Annet (9,6 %), Bioenergi (0,3 %), Fossil olje (3,9 %), Fyringsparafin (0,3 %), LPG (33,7 %), Vedfyring (52,1 %)

Sjøfart: Andre aktiviteter sjøfart (7,4 %), Fiskefartøy (1,8 %), Gasstankere(61,7 %), Oljeprodukttankere (1 %), Stykkgodsskip (28,2 %)

Veitrafikk: Busser (2,8 %), Personbiler (39,0 %), Tunge kjøretøy(48,1 %), Varebiler (10,0 %)

Måloppnåelse Stjørdal kommune:

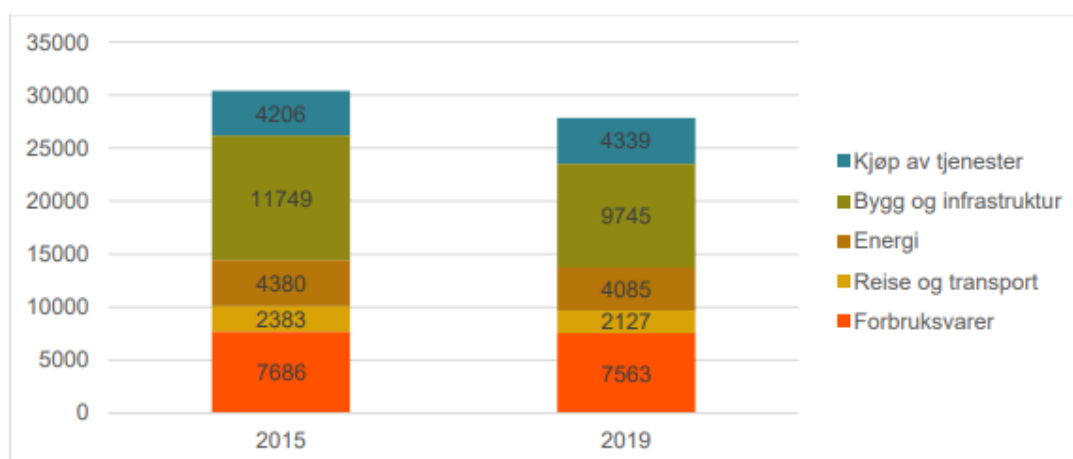
Mål	Status 2021	Vurdering
I 2030 er de direkte klimagassutslippene i Stjørdal redusert med 58% sammenlignet med referanseåret 2009.	18,6 % nedgang fra 2009 - 2021	Tempoet i utslippskutt må økes, dersom målet skal nås.

5.3.1.2 Klimaregnskap og måloppnåelse – Klimagassutslipp fra kommunens virksomhet

Det sist oppdaterte klimaregnskapet for kommunens virksomhet er fra 2019. Kommunen innhenter nytt klimaregnskap hvert fjerde år. Klimaregnskapet er fotavtrykksbasert, og tar da for seg både direkte og indirekte utslipp.

Stjørdal kommune har som følge av sin egen virksomhet i 2019 et totalt klimafotavtrykk på 27.858 tonn CO₂-ekvivalenter.

Figuren nedenfor viser hvordan de ulike kategoriene i klimaregnskapet bidrar til utslippet:

Fordelt på hovedkategorier ser vi at bygg og infrastruktur (35%) sammen med energi (15%) til sammen utgjør nesten halvparten av klimafotavtrykket til kommunens virksomhet. Forbruksvarer var også et høyt bidrag i 2019, på 27%. Dette skyldes at noe av tjenesteproduksjonen er satt under arten «annet forbruksmaterieell, råvarer og tjenester», og derav blir noe kunstig høy. Kjøp av tjenester har på

den andre siden et mindre bidrag enn nasjonalt snitt. Det siste elementet er reise og transport med et bidrag på 8%. Dette er kommunens egne kjøretøy og kjøp av transporttjenester.

Man kan også i figur over se at klimafotavtrykket til Stjørdal kommunens virksomhet har hatt en nedgang med 8% fra 2015. Kommunen har ikke godt nok systematisert tallgrunnlag til å konkludere med hva som er årsaken til nedgang i klimagassutslipp fra 2015 til 2019. Noe av nedgangen i kategoriene virker å skyldes forbedring i teknologi. Altså lavere utslippsintensiteter. Når det gjelder nedgang i energiforbruket, har sentralovervåking på lys, ventilasjon og varme, gjort det mulig å sette inn effektive ENØK tiltak. Dette har hatt god effekt på reduksjon i energiforbruket. Hvis vi ser på kategoriene bygg og anlegg, er det verdt å merke seg at Kimen kulturhus ble bygd i 2015. Klimafotavtrykket i 2015 skiller seg også ut ved at det ligger godt over fylkessnittet og det nasjonale snittet. Vi kan på nåværende tidspunkt ikke konkludere med at lavere utslipp i 2019 sammenlignet med 2015, skyldes en nedadgående trend.

Måloppnåelse Stjørdal kommune:

Mål	Status 2019	Vurdering
I 2030 er klimafotavtrykket til kommunens virksomhet redusert med 40% sammenlignet med referanseåret 2015	8 % nedgang fra 2015 - 2019	Tempoet i utslippskutt må økes noe, dersom målet skal nås.

5.3.1.3 Indirekte utslipp basert på Folkets fotavtrykk

Folkets fotavtrykk er et verktøy utviklet med midler fra Forskningsrådet, som gir informasjon om det gjennomsnittlige klimafotavtrykket til innbyggere i norske kommuner. Klimafotavtrykket beregnes fra overordnet informasjon om hvordan folk konsumerer, med data fra eksempelvis SSB, folkeregisteret, arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret og forbrukerdata fra bank, aggregert på høyt nivå. De forbrukerbaserte utslippene fordeles på følgende kategorier: Varer og tjenester, energi, mat offentlige utslipp og transport.

Data for Stjørdal viser at den gjennomsnittlige innbygger slipper ut 12,7 tonn CO₂-ekvivalenter per år. Dette er høyere enn fylket og landet, der en gjennomsnittlig innbygger slipper ut 12,0 tonn CO₂-ekvivalenter per år.

For å nå målene i Parisavtalen om å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 grader sammenlignet med førindustrielle tid, må det gjennomsnittlige utslippet for en innbygger i verden være på 2,1 tonn CO₂-ekvivalenter per år. Stjørdal har ikke et eget mål for forbrukerbaserte utslipp.

Ser vi på de ulike kategoriene, ser vi innbyggere i Stjørdal har noe høyere utslipp når det kommer til energibruk (4,47 tonn) og transport (2,16 tonn) enn fylket og landet som helhet. Stjørdal har noe lavere utslipp når det kommer til varer og tjenester, og mat.

Tabell viser gjennomsnittlig klimafotavtrykk for en innbygger innenfor det geografiske området per år, i tonn CO₂-ekvivalenter:

Kategori	Stjørdal	Trøndelag	Hele landet
Varer og tjenester	2,23	2,37	2,42
Energi	4,47	3,76	3,75
Mat	1,34	1,35	1,35
Offentlig	2,50	2,50	2,50
Transport	2,16	2,05	2,03
Totalt	12,7	12,0	12,0

Stjørdal er en foregangskommune i «Folkets fotavtrykk» Det betyr at vi får økt datakvalitet og at man kan se detaljer ned til grunnkrets nivå. Kart som viser klimafotavtrykket for landet, fylket, Stjørdal kommune og grunnkretsene finnes på [folkets fotavtrykk sine sider](#).

5.3.1.4 Status klimatiltak i klimabudsjettet

Kapitlet gir en status for klimatiltakene i klimabudsjettet 2022 – 2025. For utfyllende informasjon om det enkelte tiltak kan du slå opp på ID-nummeret det er referert til i klimabudsjettet.

Veitrafikk (tiltak D 1-7):

- Kommunen anskaffer elbiler, elsykler og elbilladere. Per i dag har kommunen 20 elbiler, 7 elsykler og 29 elbilladere. (ID 1 og 2)
- Velferd benytter klimasmarte transportvalg, men har ikke startet arbeidet med ruteoptimalisering. (ID 3)
- Det overordnede målet for byvekstavtalen er å sikre at veksten i persontransport tas med kollektivtransport sykling og gange (0-vekstmålet). Tiltakene i Miljøpakken skal bidra til måloppnåelse av 0-vekstmålet og flere andre klimamål. Tall fra 2021 viser at 0-vekstmålet er nådd. Dette må ses i sammenheng med koronapandemien. (ID 4)
- Kommunen har nå kartlagt eksisterende snarveier i hele kommunen. I det videre arbeidet må det gjøres prioriteringer av dem. Arbeidet med opparbeiding/skilting av snarveier er ikke startet. (ID 5)
- Tilrettelegging for økt bruk av sykkel følges opp i Sykkelplan for Stjørdal kommune. (ID 6)
- Kommunen har en bilpoolordning. Den er ikke videreutviklet til en bildelingstjeneste for kommunens innbyggere. (ID 7)

Annen mobil forbrenning (tiltak ID 8):

- Kommunen skal på kort sikt stille krav om fossilfrie byggeplass, og på lang sikt ha mål om utslippsfrie byggeplasser i kommunens egne investeringsprosjekter. Stjørdal kommune har ikke stilt krav til fossilfrie eller utslippsfrie byggeplasser i 2022. (ID 8)

Jordbruk (tiltak ID 9)

- Kommunen informerer og veileder næringen om klimatiltak i landbruket. I 2022 er informasjon gitt via webinar og epost med næringen. (ID 9)

Generell – Klima og miljø i saksframlegg og planer (tiltak ID 10 – 11)

- Det finnes ikke en overordnet oversikt over hvorvidt hensynet til klima- og miljø er ivaretatt alle planer og saksframlegg der dette er relevant. Dette vet vi likevel er et område som kommunen må jobbe mer med, for at vi skal kunne nå våre klimamål. (ID 10 og 11)

Innkjøp, forbruk og mat (tiltak ID 12 – 21)

- Anskaffelsesstrategi i Værnesregionen følger opp følgende i egen handlingsplan:
 - Delmål 6: Samarbeid i Værnesregionene om klima- og miljøvennlige anskaffelser
 - Delmål 2: Informasjon og holdningsskapende arbeid om hvordan vi skal bedriver innkjøp internt i kommunen
 - Delmål 3: Begrense forbruk ved å profesjonalisere ehandlerrollen

Delmål 2- og 3 blir også fulgt opp gjennom implementering av ERP. (ID 12, ID 14, ID 16 og ID 18)

- Kommunen tar i bruk en rekke ulike velferdsteknologier som gir direkte besparing på unngåtte besøk og unngått kjøring. (ID 13)
- Det arbeides med å redusere forbruket gjennom tydelig ledelse, bedre lagerstyring og samordning av innkjøp. Eksempelvis har Fosslia Bosenter tidligere hatt flere som bestillere av mat og matvarer. Nå har de laget et prosjekt hvor de prøver å ha en bestiller. Dette for å redusere matsvinn. På

sentralkjøkkenet og på helsehuset tilbyr de ulike porsjoner, og rester blir solgt gjennom «Too good to go»-appen. (ID 15, 17, 19, 20)

- Stjørdal kommune har signert Trøndersk matmanifest. Manifestet følges opp gjennom utarbeidelse av en matstrategi for Stjørdal kommune. I arbeidet med matstrategien er det blant annet fokus på reduksjon av matsvinn, reduksjon av transport, lokalprodusert mat og utnyttelse av sesongvariasjoner i mat. Dette prosjektet er pågående. (ID 21)

Arrangementer (tiltak ID 22)

- Kimen kulturhus har som miljøfyrtårnvirksomhet gjennomført en rekke tiltak for å gjøre arrangementene på huset mer bærekraftige i 2022. Dette eksempelvis tiltak for at de ansatte skal benytte sertifiserte leverandører, faset ut engangsbatteri i produksjoner, lokal mat med miljøvennlig emballasje, tiltak for å få matavfallet ned, booke regionale artister for å unngå flyreise og overnatting, gjennomført ulike arrangementer med fokus på gjenbruk, gir bort bøker og filmer istedenfor å kaste, gjenbruk av scenografi, fokus på kildesortering og mengde avfall, mellomlagring av utstyr for å unngå unødvendig transport. Handlingsplan for arrangementbyen Stjørdal er under redigering. Her vil bærekraftige arrangementer være et av delmålene. (ID 22)

Miljøsertifisering (tiltak ID 23 – 24)

- Stjørdal kommune er miljøfyrtårnkommune. I kommune er det 31 bedrifter som har gyldige miljøfyrtårnsertifikater. I 2022 ble 5 nye bedrifter miljøfyrtårnsertifisert for første gang.
- Kimen kulturhus ble miljøfyrtårnsertifisert i desember 2021.

Bygg og energi (tiltak ID 25 -28)

- God energistyring og målrettet teknologi/driftkontroll har hatt god effekt på å redusere energibruken i kommunen. I 2022 har det blitt ansatt en automasjonstekniker for å styrke innsatsen på området. (ID 25)
- Eldre bygningsmasse oppgraderes med hensyn til reduksjon av varmetap. Konkrete tiltak som er gjennomført i 2022 er tilleggisolering i forbindelse med utbedring av taktekkingen på svømmehallen. (ID 26)
- Siden 2018 etterspørres klimavennlige løsninger med hensyn til materialer og energiløsninger i anskaffelsesprosessen ved alle nybygg og større rehabiliteringsoppgaver. I 2022 ble Fosslia omsorgssenter ferdigstilt. Her er det gjennomført flere klimavennlige løsninger blant annet fasade i tre, lavkarbon betong, energibrønner og solceller. Fosslia omsorgssenter gir en utslippreduksjon på 362 tonn CO₂-ekv. årlig sammenlignet med referansebygg. Fosslia omsorgssenter er i likhet med Helsehuset og nye Hegra barneskole finansiert gjennom grønne lån. Stjørdal er i norgestoppen på bruk av grønne lån. (ID 27)
- I 2022 ble Hegra ungdomskole rehabilitert. Dette prosjektet har både elementer av sirkulærøkonomi (gjenbruk av hele bygningsmassen), oppgradering (etterisolering av tak) og ny energi-teknologi (energibrønner). (ID 28)

Grønn næringsutvikling (ID 29)

- Stjørdal deltar i følgende prosjekt; «Veikart for grønn konkurransekraft i norske kommuner og regioner». Prosjektet ledes av Trondheim kommune og har som hovedmål å definere et fremtidsrettet indikatorsett som kan gi økt forståelse for sammenhengen mellom næringsutvikling og klima- og bærekraftsmål. Prosjektet er pågående. (ID 29).

Holdningsskapende arbeid (tiltak ID 30)

- Det gjennomføres klima og miljøkampanjer som engasjerer elever på barne- og ungdomskoler i Stjørdal. Følgende kampanjer er gjennomført i 2022: Batterijakten, strand og elveryddedag, kildesortering og aksjoner rundt dette, musikkteater «rundt og rundt» fra Innherred renovasjon, skolejoggen, rydding av skolegården med mere. (ID 30)

Kommunikasjon (Tiltak ID 31)

- Klimaplan for Stjørdal kommune er under utarbeiding og vil gi informasjon om hvilke utfordringer og muligheter kommunen står ovenfor, og hvordan den enkelte kan bidra i arbeidet med å nå våre klimamål. (ID 31)

5.3.2 Natur og grønnstruktur

Kommunedelplan for naturmangfold ble vedtatt i første kvartal 2022. Temaplan grønnstruktur er under utarbeiding. Planen skal legge til rette for økt fysisk aktivitet og være et bidrag til å bedre folkehelsen, og den skal bidra til å ivareta og utvikle det biologiske mangfoldet.

Det er som vanlig utført skjøtselsarbeid i form av bekjempelse av fremmede karplanter i verneområdene Reppesleiret, Måsøra-Hofstadøra og Hegramo. I førstnevnte har det i tillegg vært gjennomført en større opprydding av søppel. Bekjempelse av fremmede karplanter i øvrige deler av kommunen har pågått siden 2013 og også blitt gjennomført i 2022. Flere områder i kommunen har blitt naturtypekartlagt. I Nevra naturreservat og Rehåmmåran ble det gjennomført en rekartlegging, mens ny kartlegging har bl.a. blitt gjennomført på Frigården, i området rundt Stjørdal stasjon og langs jernbanelinja på Alstad (Skatval).

Det utføres årlig gytegropsregistreringer i Stjørdalselva. Det er gjennomført bunndyrsundersøkelser, elektrofiske og analyse av vannprøver for kjemiske og biologiske faktorer i de ti bekkene med dårligst registrert tilstand i vann-nett. Det prosjekteres og planlegges fremdeles åpning av Slungardbekken, noe som vil gi restaurering av habitat/økosystem med ca 450 m vannløp. Det har blitt jobbet med planlegging av forbedring og restaurering av Ydstinesbekken og Evjegrøfta. Vannområdet har også blitt tildelt midler til fjerning av vandringshinder og habitatsforbedrende tiltak i Hembresbekken. Dette utføres av elveeierlaget i 2023. NTNU vitenskapsmuseet skal i løpet av 2023 gjennomføre en kartlegging av Vollselva med fokus på økosystem, fragmentering og forslag til tiltak for å forbedre Vollselva. Vannområdekoordinator deltar i Trondheimsfjordprosjektet i regi av Trøndelag fylkeskommune. Fokus for prosjektet er overvåkning av fjorden og utarbeiding av langsiktige strategier for å bevare og opprettholde en levende fjord.

5.4 FOLKEHELSE

5.4.1 Folkehelsearbeid

God helse innebærer ikke bare fravær av sykdom eller lidelser, men er en tilstand av fysisk, psykisk og sosialt velvære. Dette betyr at helse også handler om trivsel, livskvalitet, mening med tilværelsen og evne til å mestre hverdagens utfordringer, også når livet er vanskelig. Folkehelsearbeid dreier seg derfor både om å fremme livskvalitet og trivsel og å redusere risiko for sykdom og helseproblemer. I tillegg handler folkehelsearbeid om å utjevne sosiale ulikheter. I dag har stjørdalinger med lang utdanning og høy inntekt bedre helse, i tillegg til at de i snitt lever 5 år lengre enn de med lav utdanning og inntekt.

Mange forhold i samfunnet bidrar til befolkningens helsetilstand, og alle sektorene i kommunen spiller en viktig rolle i folkehelsearbeidet. Med nye sektorer og sektorledere i kommunen, ser vi at dette ansvaret bør konkretiseres. I 2020 ble kommuneplanens samfunnsdel vedtatt i Stjørdal, og dette er en viktig plan for folkehelsen i kommunen. I tillegg jobbes det kontinuerlig og godt med folkehelse gjennom reguleringsplaner, handlingsplaner, byggeprosjekter, kommunedelplaner og mange ulike temaplaner, prosjekter og tiltak. Vi samarbeider bredt og tverrfaglig om folkehelse i kommunene.

I september 2021 ble «oversikt over folkehelsen og påvirkningsfaktorer i Stjørdal kommune» med tre tilhørende satsningsområder vedtatt i kommunestyret. De tre satsningsområdene er:

1. Styrke psykisk helse i befolkningen
2. Forebygge frafall i hele utdanningsløpet (barnehage til videregående opplæring), fritidsaktiviteter og i arbeidslivet
3. Helsefremmende oppvekstvilkår og levekår for alle

Vedtaket betyr at disse satsningsområdene skal inngå i alt planarbeid, saksbehandling og tiltak i Stjørdal kommune de kommende årene. Iverksatte tiltak som støtter opp under satsningsområdene skal videreføres og styrkes, mens nye tiltak skal prioriteres ut fra kunnskapsgrunnlaget.

5.4.2 Medisinsk faglig rådgivning for helse- og omsorgstjenestene

Kommuneoverlegene bistår helselederne i Stjørdal, Meråker, Selbu og Tydal med råd og vurderinger omkring forebyggende arbeid, faglig forsvarlighet, gode pasientforløp, kvalitetsforbedring, pasientsikkerhet og samhandling. Etter omorganiseringen er strukturen og møtearenaer for dette i endring.